

P3) ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ TARGET

P3α) Ο ρόλος της ΕΚΤ

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα διαθέτει δύο εφαρμογές σχετικές με το σύστημα TARGET :

α) Μία εφαρμογή στο τέλος της ημέρας (End-of-day application, EDA) που συνίσταται στον έλεγχο και στο κλείσιμο του συστήματος με βάση τις εντολές που διαβιβάστηκαν μέσω των εθνικών κεντρικών τραπεζών. Η εφαρμογή ερευνά για την καταχώριση ή όχι των εντολών στο σύστημα και για την άρση όλων των εκκρεμοτήτων πριν το οριστικό κλείσιμο της ημέρας.

β) Ο μηχανισμός πληρωμών της ΕΚΤ (ECB Payment Mechanism, EPM). Πρόκειται για τη σύνδεση της ΕΚΤ με το TARGET μέσω της οποίας πραγματοποιούνται συναλλαγές για τις ανάγκες της ΕΚΤ όπως επεξεργασία πληρωμών για ίδιο λογαριασμό και για λογαριασμό των πελατών της, υπηρεσίες διακανονισμού σε διασυννοριακά συστήματα συμψηφισμού μεγάλων ποσών (EBA, EAF κλπ.), κίνηση λογαριασμών θεσμικών πελατών πλην πιστωτικών ιδρυμάτων όπως για παράδειγμα διεθνών χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων (ΔΝΤ, Παγκόσμια Τράπεζα κλπ.) ή κεντρικών τραπεζών εκτός Ε.Ε.

P3β) Ωράριο Λειτουργίας

Το σύστημα ανοίγει στις 8 π.μ. ώρα Ελλάδος (7 π.μ. CET) και κλείνει στις 7 μ.μ. ώρα Ελλάδος (6 μ.μ. CET). Το ωράριο αυτό ισχύει για όλα τα συστατικά μέρη του συστήματος TARGET, δηλαδή για το μηχανισμό διασύνδεσης (Interlinking), τα RTGS systems των εθνικών κεντρικών τραπεζών της Ε.Ε. και το μηχανισμό πληρωμών της ΕΚΤ. Οι πληρωμές πελατών προωθούνται μέχρι τις 6 μ.μ. ώρα Ελλάδος (5 μ.μ. CET) ενώ οι διατραπεζικές εντολές μέχρι τις 7 μ.μ. ώρα Ελλάδος (6 μ.μ. CET). Στις 7.30 μ.μ. ώρα Ελλάδος (6.30 μ.μ. CET) οι εθνικές κεντρικές τράπεζες αρχίζουν και στέλνουν μηνύματα ελέγχου για τις πληρωμές που έχουν προωθήσει στο TARGET. Η ΕΚΤ ελέγχει μέσω της EDA εάν τα μηνύματα αυτά έχουν καταχωρηθεί στο σύστημα στη διάρκεια της ημέρας. Πριν οι εθνικές κεντρικές τράπεζες κλείσουν το σύστημα πρέπει να λάβουν έγκριση από την ΕΚΤ η οποία παρέχεται εάν διαπιστώνεται συμφωνία μεταξύ των διαβιβασθεισών εντολών στη διάρκεια της ημέρας και της συγκεντρωτικής κατάστασης στο τέλος της ημέρας. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις το οριστικό κλείσιμο του TARGET μπορεί να παραταθεί και πέραν της 8 μ.μ. ώρα Ελλάδος εάν ορισμένες εθνικές κεντρικές τράπεζες επικαλούνται την ύπαρξη σοβαρού λόγου όπως για παράδειγμα τεχνική βλάβη ή τη διαβίβαση εξαιρετικά επείγουσας εντολής. Σε κάθε, όμως, περίπτωση δεν επιτρέπεται παράταση πέραν της 9 μ.μ. ώρα Ελλάδος.

P3γ) Εργάσιμες ημέρες

Το σύστημα λειτουργούσε όλες τις ημέρες του χρόνου με εξαίρεση τα Σαββατοκύριακα, τα Χριστούγεννα και την Πρωτοχρονιά. Το 1999 το σύστημα έκλεισε και την 31 Δεκεμβρίου προκειμένου να πραγματοποιηθεί ασφαλέστερη μετάβαση στο έτος 2000 λόγω του ιού της χλιετίας.

Όπως έδειξε η εμπειρία όλες οι ημέρες λειτουργίας του TARGET θεωρούνται ημερομηνίες αξίας (valeur) για συμβάσεις σε ευρώ στη χρηματοπιστωτική αγορά. Ως εκ τούτου, δεν ήταν αμελητέος ο φόρτος εργασίας σε ημέρες όπως η Μεγάλη Παρασκευή και η Δευτέρα του Πάσχα, κατά τις οποίες οι διασυνοριακές πληρωμές που διακανονίστηκαν μέσω του συστήματος TARGET έφθασαν αντίστοιχα στα 2/3 και στο 1/2 του συνήθους όγκου. Ωστόσο, το Διοικητικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη το οικονομικό και κοινωνικό κόστος της λειτουργίας του συστήματος TARGET κατά τις ημέρες που παραδοσιακά θεωρούνται επίσημες αργίες στο μεγαλύτερο μέρος της ζώνης του ευρώ, καθώς και το γεγονός ότι ο ευρωπαϊκός τραπεζικός κλάδος, όπως δήλωσε, θα θεωρούσε καλό κατά τις ημέρες αυτές το TARGET να είναι κλειστό, αποφάσισε ότι κατά το έτος 2000 ισχύουν τα εξής :

1. Κατ' αρχήν, ολόκληρο το TARGET, δηλ. όλα τα συστήματα διακανονισμού σε συνεχή χρόνο (ΣΔΣΧ) και ο μηχανισμός διασύνδεσης, θα είναι κλειστό-εκτός από τα Σαββατοκύριακα - και κατά την Πρωτοχρονιά, τη Μεγάλη Παρασκευή, τη Δευτέρα του Πάσχα, την Πρωτομαγιά, την ημέρα των Χριστουγέννων και τις 26 Δεκεμβρίου.

2. Σε όσες χώρες της ζώνης του ευρώ κάποια από τις παραπάνω ημερομηνίες δεν είναι επίσημη αργία, η εθνική κεντρική τράπεζα θα επιχειρήσει να κλείσει το εθνικό ΣΔΣΧ κατά την ημέρα αυτή. Εάν αυτό δεν είναι εφικτό, η εθνική κεντρική τράπεζα θα επιδιώξει ώστε να περιορίσει κατά το δυνατόν τις δραστηριότητες που αφορούν εγχώριες πληρωμές. Οι πάγιες διευκολύνσεις θα είναι 3 Εν τω μεταξύ το ΔΣ της ΕΚΤ διευκρίνησε ότι οι παραπάνω αργίες, που ισχύουν από το 2002 και μέχρι νεότερας τροποποίησης, αναφέρονται σε όλους τους συμμετέχοντες με 3ετή παρέκκλιση για την Ελλάδα όσον αφορά τη Μεγάλη Παρασκευή και τη Δευτέρα του Πάσχα των Καθολικών /Διαμαρτυρομένων όταν αυτές δεν συμπίπτουν με το εορτολόγιο του Ορθόδοξου Πάσχα. Στην περίπτωση αυτή το σύστημα ΕΡΜΗΣ θα είναι ανοικτό αλλά μόνο για να καλύπτει τις εγχώριες, μικρής αξίας πληρωμές πελατών, συμπεριλαμβανομένου του διακανονισμού στο πλαίσιο των συστημάτων πληρωμών μικρής αξίας. Κανένα άλλο είδος πληρωμών, όπως διασυνοριακές και διατραπεζικές συναλλαγές, καθώς και πράξεις χρηματαγοράς, κεφαλαιαγοράς ή συναλλάγματος δεν θα διεκπεραιώνεται μέσω του συστήματος, ΕΡΜΗΣ. Η ΤτΕ δεν θα παρέχει κανονικά πρόσβαση στις πάγιες διευκολύνσεις παρά μόνο σε απολύτως αναγκαίες περιπτώσεις όπως για να αποτραπεί αδυναμία διακανονισμού στο πλαίσιο βοηθητικού συστήματος. Σε όσες εθνικές κεντρικές τράπεζες θα παραμείνουν ανοικτές για τις περιορισμένες αυτές δραστηριότητες. Στις χώρες εκτός της ζώνης του ευρώ, το ΣΔΣΧ σε ευρώ θα είναι κλειστό και τις έξι ημέρες που προαναφέρθηκαν. Εν τω μεταξύ το ΔΣ της ΕΚΤ διευκρίνησε ότι οι παραπάνω αργίες, που ισχύουν από το 2002 και μέχρι νεότερας τροποποίησης, αναφέρονται σε όλους τους συμμετέχοντες με 3ετή παρέκκλιση για την Ελλάδα όσον αφορά τη Μεγάλη Παρασκευή και τη Δευτέρα του Πάσχα των Καθολικών /Διαμαρτυρομένων όταν αυτές δεν συμπίπτουν με το εορτολόγιο του Ορθόδοξου Πάσχα. Στην περίπτωση αυτή το σύστημα ΕΡΜΗΣ θα είναι ανοικτό αλλά μόνο για να καλύπτει τις εγχώριες, μικρής αξίας πληρωμές πελατών, συμπεριλαμβανομένου του διακανονισμού στο πλαίσιο των συστημάτων πληρωμών μικρής αξίας. Κανένα άλλο είδος πληρωμών, όπως διασυνοριακές και διατραπεζικές συναλλαγές, καθώς και πράξεις χρηματαγοράς, κεφαλαιαγοράς ή συναλλάγματος δεν θα διεκπεραιώνεται μέσω του συστήματος, ΕΡΜΗΣ. Η ΤτΕ δεν θα παρέχει κανονικά πρόσβαση στις πάγιες διευκολύνσεις παρά μόνο σε απολύτως αναγκαίες περιπτώσεις όπως για να αποτραπεί αδυναμία διακανονισμού στο πλαίσιο βοηθητικού συστήματος.

3. Η Πρωτοχρονιά, η Μεγάλη Παρασκευή, η Δευτέρα του Πάσχα, η Πρωτομαγιά, η ημέρα των Χριστουγέννων και η 26η Δεκεμβρίου δεν θα αποτελούν ημερομηνίες διακανονισμού για τη χρηματαγορά του ευρώ και για πράξεις συναλλάγματος που αφορούν το ευρώ.

4. Το μοντέλο ανταποκριτών κεντρικών τραπεζών (ΜΑΚΤ), που επιτρέπει τη διασυνοριακή χρήση μέσω εξασφαλιστικών των πληρωμών, δεν θα λειτουργεί κατά τις αργίες του TARGET.

Το ΔΣ της ΕΚΤ εξέδωσε την 25/5/2000 δελτίο τύπου για τις αργίες του συστήματος το έτος 2001: το σύστημα θα είναι κλειστό τις ίδιες ημέρες όπως για το έτος 2000. Προστίθεται κα πάλι η 31 Δεκεμβρίου αλλά για διαφορετικούς λόγους. Είναι η εξασφάλιση της ομαλής μετατροπής σε ευρώ των συστημάτων λιανικών πληρωμών και των εσωτερικών συστημάτων των τραπεζών. Εν τούτοις η 31 Δεκεμβρίου δεν αποτελεί ημέρα γενικής τραπεζικής αργίας. Το ΔΣ θα επιτρέψει στις εθνΚΤ να διατηρήσουν ανοικτό το σύστημά τους για περιορισμένες εγχώριες πράξεις ως εξής: η Τράπεζα της Ιταλίας και η Εθνική Τράπεζα του Βελγίου τη Μεγάλη Παρασκευή (13/4/2001) και την 26/12/2001, η Κεντρική Τράπεζα της Ιρλανδίας και η Τράπεζα των Κάτω Χωρών την Πρωτομαγιά (1/5/2001). Τις ημέρες αυτές δεν θα πραγματοποιούνται στο TARGET διασυνοριακές πληρωμές.

Οι ημέρες αργίας του TARGET δεν θα είναι ημέρες διακανονισμού για τις αγορές χρήματος και συναλλάγματος σε ευρώ. Το ΕΟΝΙΑ δεν θα δημοσιεύεται τις ημέρες αυτές. Κλειστό θα είναι επίσης και το CCBM. Η ΕΚΤ με δελτίο τύπου την 14/12/2000 ανακοίνωσε ότι οι ημέρες του 2000 και του 2001 - εκτός της 31ης Δεκεμβρίου - που το Σύστημα TARGET είναι κλειστό ισχύουν και για το έτος 2002 και τα επόμενα έτη μέχρι νεωτέρας ειδοποίησης.

P3δ) Τιμολογιακή πολιτική

Η τιμολογιακή πολιτική του συστήματος πρέπει να αποφεύγει τη στρέβλωση του ανταγωνισμού και να σέβεται το κανονιστικό πλαίσιο της ενιαίας αγοράς. Αυτό σημαίνει ότι θα εφαρμοσθεί η αρχή της πλήρους κάλυψης του κόστους και θα είναι συμβατή με το νόμο του ανταγωνισμού της Ε.Ε. Όπως ήδη αναφέρθηκε η τιμολογιακή πολιτική των εθνικών συστημάτων RTGS θα συνεχίσει να καθορίζεται από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες. Ωστόσο, η τιμολόγηση τόσο των διασυνοριακών όσο και των εγχώριων μεταφορών μπορεί να επηρεάσει τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς. Μία κοινή μεθοδολογία κόστους συμφωνήθηκε μεταξύ της ΕΚΤ και των κεντρικών τραπεζών των κρατών μελών, προκειμένου να καθορισθεί το τιμολόγιο των διασυνοριακών μεταφορών. Τα στοιχεία που λήφθηκαν υπόψη είναι τα εξής:

- Το κόστος επένδυσης και το λειτουργικό κόστος του συστήματος διασύνδεσης (Interlinking),
- Η μέση προμήθεια συναλλαγής που εισπράττεται από τα εθνικά RTGS systems,
- Ο αριθμός των διασυνοριακών πληρωμών του TARGET ο οποίος το 1999 ανήλθε κατά μέσο όρο σε 28.777 την ημέρα και σε αξία σε 360 δισ. ευρώ την ημέρα.

Με βάση τα ανωτέρω, η ΕΚΤ καθόρισε για τις διασυνοριακές εντολές το εξής τιμολόγιο, το οποίο βασίζεται στον αριθμό των συναλλαγών που αποστέλλονται από ένα συμμετέχοντα στο TARGET με φθίνουσα τιμή όσο περισσότεροι είναι για κάθε μήνα οι διακανονισμοί:

- 1,75 ευρώ ανά συναλλαγή, για τις πρώτες 100 συναλλαγές το μήνα,
- 1 ευρώ ανά συναλλαγή, για τις επόμενες 900 συναλλαγές το μήνα,
- 0,80 ευρώ ανά συναλλαγή, για τις συναλλαγές άνω των 1.000 το μήνα.

Η προμήθεια θα χρεώνεται μόνο από την αποστέλλουσα εθνική κεντρική τράπεζα και θα είναι η ίδια ανεξαρτήτως προορισμού ή μεγέθους της πληρωμής.

Η Τράπεζα της Ελλάδος εφαρμόζει τις κοινές τιμές της ΕΚΤ ως προς τις διασυνοριακές πληρωμές σε ευρώ μέσω του Ευρώ-Ερμής και TARGET. Επιπλέον, η ΤΕ όρισε ότι για κάθε εντολή ανάκλησης καταβάλλεται από το αποστέλλον μέλος προμήθεια 1 ευρώ. Για κάθε εντολή πληρωμής πελατείας καταβάλλεται προμήθεια 1,75 ευρώ. Η ΤΕ χρεώνει ανά μήνα τον τρεχούμενο λογαριασμό δραχμών του μέλους με το συνολικό ποσό των προμηθειών από τις συναλλαγές του προηγούμενου μήνα. Η χρέωση γίνεται την πέμπτη εργάσιμη ημέρα από την ημερομηνία έκδοσης του σχετικού τιμολογίου.

Για τις εγχώριες εντολές πληρωμής σε ευρώ καταβάλλεται η προμήθεια ανά συναλλαγή που ισχύει για τις διασυνοριακές εντολές πληρωμής σε ευρώ και υπολογίζεται σε ευρώ. Η εξόφληση της προμήθειας γίνεται σε δραχμές. Για τη μετατροπή των ευρώ σε δραχμές χρησιμοποιείται η τιμή πώλησης του ευρώ του δελτίου της συνεδρίασης FIXING της τελευταίας εργάσιμης ημέρας του προηγούμενου της εξόφλησης μήνα.

Όσον αφορά το μεταβατικό Σύστημα Ερμής-δραχμή, είχε ορισθεί προμήθεια ανά συναλλαγή 500 δρχ. πλέον ΕΦΤΕ. Η προμήθεια αυτή εφαρμόζετο στις επόμενες πράξεις:

- για κάθε εντολή πληρωμής ΕΡΜΗΣ που διαβιβάζετο στο Σύστημα με μηνύματα SWIFT MT 100 ή MT 202,
- για κάθε εντολή έρευνας (MT 195 ή MT 295 ή MT 920) και για κάθε εντολή ανάκλησης (MT 192 ή MT 292),
- για κάθε "απλή" εντολή πληρωμής,
- Για κάθε εντολή πληρωμής πελατείας.

Τα μέλη επίσης καταβάλλουν :

α) εφάπαξ εισφορά συμμετοχής στο Σύστημα 15.000.000 δρχ. (44.117,65 ευρώ.)

β) ετήσια εισφορά εντός του τελευταίου δεκαημέρου του μηνός Δεκεμβρίου που αποτελείται από το άθροισμα 1) της ετήσιας δόσης για την ανάκτηση του κόστους του Συστήματος 2) τα έξοδα παροχής πληροφοριών και 3) προμήθειες που υπολογίζονται απολογιστικά για κάλυψη τμήματος του κόστους λειτουργίας που ενδεχόμενα δεν καλύπτεται από τα έσοδα των συνολικών ετήσιων συναλλαγών. Η εισφορά για το πρώτο έτος λειτουργίας του Συστήματος (1999) ορίσθηκε σε 3.000.000 δρχ. (8.804,11 ευρώ).

Οι νέες ρυθμίσεις

Ο Κανονισμός Λειτουργίας του ενοποιημένου συστήματος ΕΡΜΗΣ, που λειτουργεί από 1/1/2001 όρισε την ακόλουθη τιμολογιακή πολιτική:

Εντολές πληρωμής ανά μήνα	Προμήθεια ανά διασυνοριακή εντολή πληρωμής	Προμήθεια ανά εγχώρια εντολή πληρωμής
1-100	1,75 ευρώ	1,50 ευρώ
101-1000	1 ευρώ	1 ευρώ
1001 και άνω	0,80 ευρώ	0,80 ευρώ

Για κάθε εντολή έρευνας ή ανάκλησης καταβάλλεται προμήθεια 1,50 ευρώ. Για περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, όταν λόγω τεχνικών προβλημάτων δεν είναι η διαβίβαση μηνυμάτων SWIFT, τα μέλη μπορούν να προσκομίζουν στην ΤΕ διατραπεζικές εντολές πληρωμής μέχρι τις 18.30 ώρα Ελλάδος. Στην περίπτωση αυτή εισπράττεται προμήθεια 1,50 ευρώ.

Η ΤΕ χρεώνει την τρίτη εργάσιμη ημέρα από την ημερομηνία έκδοσης του σχετικού τιμολογίου και σε μηνιαία βάση τα μέλη με το συνολικό ποσό των προμηθειών του προηγούμενου μήνα. Τα μέλη καταβάλλουν εφάπαξ εισφορά συμμετοχής στο Σύστημα 45.000 ευρώ. Τα μέλη καταβάλλουν επίσης ετήσια εισφορά εντός του μηνός Ιανουαρίου που αποτελείται από το άθροισμα: α) της ετήσιας δόσης για την κάλυψη του κόστους ανάπτυξης του Συστήματος β) του κόστους παροχής από το Σύστημα των πληροφοριακών μηνυμάτων γ) των προμηθειών που υπολογίζονται απολογιστικά για την κάλυψη τμήματος του κόστους λειτουργίας το οποίο δεν έχει ενδεχομένως καλυφθεί από τα ετήσια λειτουργικά έσοδα του Συστήματος. Ειδικά για το έτος 2000 η ετήσια προμήθεια για το ανωτέρω απολογιστικό κόστος ορίσθηκε σε 10.000 ευρώ.

Ρ3ε) Η πορεία του TARGET

Το σύστημα TARGET κατέχει μονοπωλιακή θέση μόνο όσον αφορά τις πληρωμές που συνδέονται με την άσκηση της νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος. Για όλες τις λοιπές πληρωμές (διατραπεζικές και εντολές πελατείας) αντιμετωπίζει τον ανταγωνισμό του Euro 1 της EBA, του EAF και άλλων συστημάτων καθαρού διακανονισμού. Η πορεία, όμως, του TARGET ήταν απροσδόκητα εξαιρετικά επιτυχής. Το 1999 ο αριθμός των πληρωμών που επεξεργάστηκε το σύστημα ήταν συνολικά (εγχώριες και διασυνοριακές) κατά μέσο όρο 163.157 ημερησίως, με αξία περίπου 925 δισ. ευρώ.

Στους δύο πίνακες που ακολουθούν εμφανίζονται συγκριτικά οι εντολές πληρωμής του TARGET σε αριθμό συναλλαγών και σε αξία και οι αντίστοιχες των πλέον ανταγωνιστικών συστημάτων (EKT, Μηνιαίο Δελτίο, Ιούνιος 2000):

Α) ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

	1999 Q 1	1999 Q2	1999 Q3	1999 Q4	2000 Q 1
1) TARGET					
1*) Συνολικός αριθμός					
-Συνολικός όγκος	9.756.845	10.289.259	10.759.496	11.452.184	11.677.570
-μέσος όρος ημέρας	154.871	158.296	163.023	176.187	179.655
1β) Διασυνοριακές πληρωμές					
-συνολικός όγκος	1.562.233	1.837.435	1.980.267	2.073.391	2.426.206
-μέσος όρος ημέρας	24.797	28.268	30.004	31.898	37.326
1γ) Εγχώριες πληρωμές					
-συνολικός όγκος	8.194.612	8.451.824	8.779.229	9.378.793	9.251.364
-Μέσος όρος ημέρας	130.073	130.028	133.019	144.289	142.329
2) Euro 1 (EBA)					
-Συνολικός όγκος	3.306.689	4.250.282	4.726.750	5.362.563	5.823.942
-Μέσος όρος ημέρας	52.487	65.389	71.617	82.501	89.599
3) EAF (Euro Access Frankfurt)					
-Συνολικός όγκος	2.996.555	2.948.742	3.037.469	3.114.109	3.272.746
-μέσος όρος ημέρας	47.564	45.365	46.022	47.909	50.350
4) PNS (Paris Net Settlement)					
-Συνολικός όγκος	1.370.755	1.318.159	1.248.698	1.259.603	1.244.435
-Μέσος όρος ημέρας	21.758	20.279	18.920	19.379	19.145
5) SEPI (Servicio Español de Pagos Interbancarios)					
-Συνολικός όγκος	299.860	289.174	260.327	252.381	262.828
-Μέσος όρος ημέρας	4.760	4.449	3.944	3.833	4.044

Β) ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (ΔΙΣΕΤ. ΕΥΡΩ)

	Q1 (1999)	Q2 (1999)	Q3 (1999)	Q4 (1999)	Q1 (2000)
TARGET	60.704	58.861	58.346	61.563	65.189
EURO 1 (EBA)	11.000	10.777	11.056	11.382	12.160
EAF	10.823	9.587	9.331	9.300	10.576
PNS	5.767	6.125	5.869	6.280	5.689
SEPI	340	226	204	171	149

Εν τω μεταξύ στο τεύχος Σεπτεμβρίου 2000 της EKT δημοσιεύθηκαν νεότερα στοιχεία για την επίδοση του συστήματος TARGET και των ανταγωνιστών του. Στο δεύτερο τρίμηνο του έτους 2000 ο ημερήσιος μέσος όρος του

αριθμού πληρωμών του TARGET ήταν 192.164 έναντι 100.743 του Euro 1, 51.820 του EAF, 20.306 του PNS και 3.900 του SEPI. Όσον αφορά την αξία των πληρωμών ο ημερήσιος μέσος όρος για το TARGET ήταν 1.070.000.000 ευρώ έναντι 206.000.000 του Euro 1, 174.000.000 του EAF, 86.000.000 του PNS και 2.000.000 του SEPI. Στο τεύχος Δεκεμβρίου 2000 του μηνιαίου δελτίου της ΕΚΤ δημοσιεύθηκαν στοιχεία για το τρίτο τρίμηνο του έτους 2000. Ο ημερήσιος μέσος όρος του αριθμού πληρωμών του TARGET ήταν 182.721 του Euro 1 94.213, του EAF 49.364, του PNS 19.354 και του SEPI 3.668. Όσον αφορά την αξία πληρωμών ο ημερήσιος μέσος όρος για το TARGET ήταν 1.000.000.000 ευρώ έναντι 191.000.000 ευρώ του Euro 1, 152.000.000 του EAF, 78.000.000 του PNS και 1.000.000 του SEPI. Τέλος στο τεύχος Μαρτίου 2001 του μηνιαίου δελτίου της ΕΚΤ δημοσιεύθηκαν συνολικά στοιχεία για το έτος 2000 που είναι τα εξής:

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

	Συνολικός αριθμός	Μέσος ημερήσιος όγκος
• TARGET	47.980.023	188.157
• EURO 1	24.691.702	96.830
• EAF	12.987.985	50.933
• PNS	5.515.307	21.269
• SEPI	977.520	3.833

ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (ΣΕ ΔΙΣΕΚ. ΕΥΡΩ)

	Συνολική αξία	Μέση ημερήσια αξία
• TARGET	263.291	1.033
• EURO 1	49.644	195
• EAF	41.250	163
• PNS	21.845	86
• SEPI	449	2

Ρ3ζ) Η πορεία του TARGET τα επόμενα έτη και η αλλαγή προς τη συγκεντροποίηση

Στο τεύχος Δεκεμβρίου 2001 του Μηνιαίου Δελτίου της ΕΚΤ δημοσιεύθηκαν στοιχεία για το τρίτο τρίμηνο του 2001 σύμφωνα με τα οποία ο μέσος ημερήσιος αριθμός πληρωμών ήταν για το TARGET 199.888, το Euro 1 της ΕΒΑ (Euro Banking Association) 107.551, το Γερμανικό ΕΑΦ 49.706, το Γαλλικό ΠΝΣ 30.146 και το Ισπανικό ΣΕΡ1 (αργότερα ΣΡ1) 5.53. Όσον αφορά την αξία των πληρωμών η μέση ημερήσια αξία ήταν για το TARGET .201.000.000 ευρώ, το Euro 1 193.000.000 ευρώ, το ΕΑΦ 155.000.000 ευρώ, το ΠΝΣ 83.000.000 ευρώ και το ΣΕΡ1 2.000.000 ευρώ. Στο τεύχος Μαρτίου 2002 του Μηνιαίου Δελτίου της ΕΚΤ δημοσιεύθηκαν στοιχεία για το τέταρτο τρίμηνο του 2001 από το οποίο, εάν προστεθούν και τα στοιχεία των προηγούμενων τριμήνων μπορούμε να έχουμε την εξής ολοκληρωμένη εικόνα, για το 2001 (σαν μέσος ημερήσιος όγκος έχει ληφθεί ο μέσος ημερήσιος όγκος των τριμήνων).

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΟΥΣ 2001

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	Συνολικός αριθμός	Μέσος ημερήσιος όγκος
TARGET	53.639970	211.313
EURO 1 (ΕΒΑ)	28.632653	112.790
ΕΑΦ (έκλεισε το Νοέμβριο του 2001)	11.014.018	43.313
ΠΝΣ (Paris Net Settlement)	8.004.011	31.527
ΣΡ1 (Servicio Español de Pagos Interbancarios)	1.365.184	5.372

ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΣΕ ΔΙΣΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ	Συνολική αξία	Μέση ημερήσια αξία
TARGET	329,866	1,300
EURO 1 (ΕΒΑ)	52,034	205
ΕΑΦ (έκλεισε το Νοέμβριο του 2001)	35,026	138
ΠΝΣ (Paris Net Settlement)	22,324	88
ΣΡ1 (Servicio Español de Pagos Interbancarios)	361	1,8

Σε σύγκριση με τα συνολικά στοιχεία του έτους 2000 παρατηρούμε ότι το σύστημα TARGET είχε αύξηση το 2001 στον αριθμό πληρωμών 11,80% και στην αξία αυτών 25,29%, το Euro 1

αύξηση στον αριθμό πληρωμών 15,96% και στην αξία 4,81, το EAF μείωση στον αριθμό πληρωμών 15,20% και στην αξία 15,09%, το PNS αύξηση στον αριθμό πληρωμών 45,12% και στην αξία μόλις 2,19% και το SEPI αύξηση στον αριθμό πληρωμών 39,66% αλλά μείωση στην αξία των πληρωμών 19,60%. Εντυπωσιακή ήταν η μείωση των πληρωμών του Γερμανικού EAF τόσο σε αριθμό όσο και σε αξία ενώ το Ισπανικό SEPI παρουσίαζε αύξηση στον αριθμό συναλλαγών λόγω κύρια αύξησης των πληρωμών μικρών ποσών αλλά μεγάλη μείωση στη συνολική αξία πληρωμών. Το Euro 1, που είναι ο μεγάλος ανταγωνιστής του TARGET σημειώνει αύξηση στον αριθμό συναλλαγών αλλά ανεπαίσθητη αύξηση στην αξία των πληρωμών όπου εκεί κυριαρχεί το TARGET που παραμένει το κυρίαρχο σύστημα στις πληρωμές μεγάλων ποσών ιδιαίτερα λόγω του υποχρεωτικού διακανονισμού των πράξεων νομισματικής πολιτικής αλλά και της ασφάλειας που παρέχει. Πάντως πρέπει να αναφερθεί ότι η πτώση του συστήματος EAF το τελευταίο τρίμηνο του 2001 οφειλόταν στην αντικατάσταση αυτού (και του Euro Link System, ELS) από ένα νέο γερμανικό σύστημα (RTGS plus) στις αρχές Νοεμβρίου του 2001.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΟΥΣ 2002

Το 2002, το TARGET επεξεργάσθηκε σχεδόν το 85% της συνολικής αξίας των πληρωμών μεγάλων ποσών σε ευρώ έναντι 75% το 2001. Οι άμεσοι συμμετέχοντες ήσαν 1.560 και οι έμμεσοι 2.328 ενώ εντολές πληρωμής αποστέλλονταν σε 40.000 τράπεζες και υποκαταστήματα διεθνώς. Ο μέσος ημερήσιος αριθμός των πληρωμών ανήλθε σε 253.016. Σε σχέση με το έτος 2001 καταγράφηκε αύξηση κατά 20% στον αριθμό των πληρωμών και 19% στην αξία αυτών. Οι διασυνωριακές πληρωμές αντιπροσώπευαν το 31% της συνολικής αξίας έναντι 31% το 2001 ενώ συνέχισαν να αποτελούν το 21% του συνολικού αριθμού. Το 86% της αξίας αυτών και το 54% του αριθμού αποτελούσαν διατραπεζικές πληρωμές ενώ οι υπόλοιπες ήσαν εντολές πελατών. Σε σχέση με τα ανταγωνιστικά συστήματα οι επιδόσεις για το 2002 διαμορφώνονται ως εξής:

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	Συνολικός αριθμός	Μέσος ημερήσιος όγκος
TARGET	64.142.037	256.016
EURO 1 (EBA)	34.400.683	134.840
PNS (Paris Net Settlement)	7.569.888	29.707
SPI (Servicio Español de Pagos Interbancarios)	1.775.950	6.964
POPS (Pankkien On-line Pikasiirot ja Sekit-järjestelmä)	660.925	2.596

ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΣΕ ΔΙΣΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ	Συνολική αξία	Μέση ημερήσια αξία
TARGET	395,534	1,552
EURO 1 (EBA)	47,996	188

PNS (Paris Net Settlement)	19,967	79
SPI (Servicio Español de Pagos Interbancarios)	304	1
POPS (Pankkien On-line Pikasiirrot ja Sekit-järjestelmä)	392	1,25

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΟΥΣ 2003

Το 2003, το TARGET επεξεργάστηκε 2.465.907 πληρωμές περισσότερες από το 2002. Στο σύνολο του αριθμού των πληρωμών συγκριτικά με τα ανταγωνιστικά συστήματα κατείχε το 57,83%. Σχετικά με την αξία των πληρωμών παρατηρήθηκε αύξηση αυτών σε σύγκριση με το έτος 2002 κατά 25.215 δισεκ. ευρώ. Το ποσοστό σε σχέση με το σύνολο της αξίας των πληρωμών ανήλθε σε 85,21% έναντι 85% το 2002. Όσον αφορά τον μέσο ημερήσιο όγκο (μέσος τριμήνων) του αριθμού των πληρωμών παρατηρήθηκε αύξηση στο TARGET σε σχέση με το 2002 κατά 3,17% και στην αξία των πληρωμών κατά 6%.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	Συνολικός αριθμός	Μέσος ημερήσιος όγκος
TARGET	66.607.944	261.295
EURO 1 (EBA)	38.851.629	152.403
PNS (Paris Net Settlement)	7.332.025	28.778
POPS (Pankkien On-line Pikasiirrot ja Sekit-järjestelmä)	611.635	2.403
SPI (Servicio Español de Pagos Interbancarios)	1.780.212	6.992

ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΣΕ ΔΙΣΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ	Συνολική αξία	Μέση ημερήσια αξία
TARGET	420,749	1,651
EURO 1 (EBA)	44,734	176
PNS (Paris Net Settlement)	17,977	71
POPS (Pankkien On-line Pikasiirrot ja Sekit-järjestelmä)	426	1,75
SPI (Servicio Español de Pagos Interbancarios)	306	1

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΟΥΣ 2004

Σύμφωνα με το Μηνιαίο Δελτίο της ΕΚΤ (12/2004), το τρίτο τρίμηνο του 2004 το TARGET επεξεργάστηκε σε μέση ημερήσια βάση 255.636 πληρωμές με μία μέση ημερήσια αξία 1.630 δισεκατομμύρια ευρώ. Σε σύγκριση με το έτος 2003 και σε μέση ημερήσια βάση, παρατηρείται μία μείωση στον αριθμό των πληρωμών κατά 1,78% και σε αξία κατά 1,27%. Αυτό οφείλεται στην πάγια μείωση της δραστηριότητας του TARGET το τρίτο τρίμηνο κάθε έτους το οποίο πάντως κατέχει το 88% των πληρωμών σε αξία ενώ υποχώρησε στο 57% σε αριθμό πληρωμών. Το ίδιο ανωτέρω τρίμηνο οι συναλλαγές εντός των κρατών μελών (intra-Member State) που πέρασαν από το TARGET σε μέση ημερήσια βάση ήταν 193.992 (μείωση 6%) και σε αξία 1.094 δισεκ. ευρώ (μείωση 8% σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο). Οι συναλλαγές αυτές αναλογούν στο 75,9% του συνόλου σε αριθμό και 67,1% σε αξία. Οι συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών (inter-Member State) που πέρασαν από το TARGET σε μέση ημερήσια βάση ήταν 61.644 (μείωση 9%) και σε αξία 536 δισεκ. ευρώ (μείωση 6%). Πάντα σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο, οι διατραπεζικές πληρωμές (interbank payments) μειώθηκαν κατά 8% και σε αξία κατά 6% ενώ οι πληρωμές πελατών (customer payments) μειώθηκαν κατά 11% και σε αξία κατά 10%. Σε μέση ημερήσια βάση, οι διατραπεζικές πληρωμές αντιστοιχούν στο 48,5% σε αριθμό και σε 95,3% σε αξία πληρωμών.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	Συνολικός αριθμός	Μέσος ημερήσιος όγκος
TARGET	69.240.824	267.411
EURO 1 (EBA)	41.723.996	160.955
PNS (Paris Net Settlement)	7.006.887	27.062
POPS (Pankkien On-line Pikasiirrot ja Sekit-järjestelmä)	563.789	2.184
SPI (Servicio Español de Pagos Interbancarios) (έκλεισε το Δεκέμβριο του 2004)	1.058.296	4.172

ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΣΕ ΔΙΣΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ	Συνολική αξία	Μέση ημερήσια αξία
TARGET	444,068	1,715
EURO 1 (EBA)	44,126	171
PNS (Paris Net Settlement)	17,473	68
POPS (Pankkien On-line Pikasiirrot ja Sekit-järjestelmä)	467	2
SPI (Servicio Español de Pagos Interbancarios) (έκλεισε το Δεκέμβριο του 2004)	267	1,25

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΟΥΣ 2005

Το 2005, το TARGET επεξεργάσθηκε 6.147.495 πληρωμές περισσότερες από το 2004. Στο σύνολο του αριθμού των πληρωμών συγκριτικά με τα ανταγωνιστικά συστήματα κατείχε το 58,83%. Σχετικά με την αξία των πληρωμών παρατηρήθηκε αύξηση αυτών σε σύγκριση με το έτος 2004 κατά 44.833 δισεκατομμύρια ευρώ. Το ποσοστό σε σχέση με το σύνολο της αξίας των πληρωμών των ανταγωνιστικών συστημάτων του παρακάτω πίνακα ανήλθε σε 89,22%. Όσον αφορά τον μέσο ημερήσιο όγκο (μέσος τριμήνων) του αριθμού των πληρωμών παρατηρήθηκε αύξηση στο TARGET σε σχέση με το 2004 κατά 10,81% και στην αξία των πληρωμών κατά 10,96%.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	Συνολικός αριθμός	Μέσος ημερήσιος όγκος
TARGET	75.388.319	296.333
EURO 1 (EBA)	46.462.971	180.900
PNS (Paris Net Settlement)	6.835.673	26.637
POPS (Pankkien On-line Pikasiirrot ja Sekit-järjestelmä)	595.280	2.312

ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΣΕ ΔΙΣΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ	Συνολική αξία	Μέση ημερήσια αξία
TARGET	488,901	1,903
EURO 1 (EBA)	42,940	167
PNS (Paris Net Settlement)	15,648	61
POPS (Pankkien On-line Pikasiirrot ja Sekit-järjestelmä)	454	2

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΟΥΣ 2006

Το 2006, το TARGET επεξεργάσθηκε περισσότερες πληρωμές από το 2005 (83.179.996 έναντι 75.388.319 ή σε ποσοστό η αύξηση ήταν της τάξης του 10,34%). Σχετικά με την αξία των πληρωμών παρατηρήθηκε επίσης αύξηση αυτών σε σύγκριση με το έτος 2005 (533,541 έναντι 488,901 δισεκατομμυρίων ευρώ ή σε ποσοστό 9,13%). Όσον αφορά τον μέσο ημερήσιο όγκο (μέσος τριμήνων) του αριθμού των πληρωμών παρατηρήθηκε αύξηση στο TARGET σε σχέση με το 2005 κατά 10,23% και στην αξία των πληρωμών κατά 10,09%.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	Συνολικός αριθμός	Μέσος ημερήσιος όγκος
-------------------------	--------------------------	------------------------------

TARGET	83.179.996	326.633
EURO 1 (EBA)	47.726.686	187.497
PNS (Paris Net Settlement)	6.625.354	25.532
POPS (Pankkien On-line Pikasiirrot ja Sekit- järjestelmä)	586.525	2.256

ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΣΕ ΔΙΣΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ	Συνολική αξία	Μέση ημερήσια αξία
TARGET	533,541	2,095
EURO 1 (EBA)	48,243	190
PNS (Paris Net Settlement)	14,887	52
POPS (Pankkien On-line Pikasiirrot ja Sekit- järjestelmä)	459	2

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΟΥΣ 2007

Το 2007, το TARGET επεξεργάστηκε περισσότερες εντολές από το 2006. Σε όρους συναλλαγών η αύξηση ήταν της τάξης του 16% και σε αξία 12%. Όσον αφορά τον μέσο ημερήσιο όγκο (μέσος τριμήνων) του αριθμού των πληρωμών παρατηρήθηκε αύξηση στο TARGET σε σχέση με το 2006 κατά 12,12% και στην αξία των πληρωμών κατά 15,48%. Το TARGET χρησιμοποιούσαν περίπου 10.600 τράπεζες για να εκτελούν εντολές πληρωμής και περισσότερες από 52.000 τράπεζες σε παγκόσμιο επίπεδο – συμπεριλαμβανομένων των υποκαταστημάτων και των θυγατρικών – είχαν πρόσβαση σε αυτό. Στους πίνακες που ακολουθούν εμφανίζεται η μεγάλη υπεροχή του TARGET, που ανήκει στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών, σε σχέση με τα ανταγωνιστικά συστήματα πληρωμών:

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	Συνολικός αριθμός	Μέσος ημερήσιος όγκος
TARGET	93.375.701	366.221
EURO 1 (EBA)	53.860.344	211.250
PNS (Paris Net Settlement)	6.429.241	25.226

POPS (Pankkien On-line Pikasiirrot ja Sekit- järjestelmä	601.094	2.361
--	---------	-------

ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΣΕ ΔΙΣΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ	Συνολική αξία	Μέση ημερήσια αξία
TARGET	617,732	2,419
EURO 1 (EBA)	58,234	228
PNS (Paris Net Settlement)	16,265	64
POPS (Pankkien On-line Pikasiirrot ja Sekit- järjestelmä	117	2

ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ TARGET2

Είναι το σύστημα που αντικατέστησε το TARGET1.

- Το σύστημα TARGET1 λειτουργούσε αποκεντρωτικά. Η τεχνική υποδομή ευρισκόταν στις εθνικές κεντρικές τράπεζες και την ΕΚΤ και η επικοινωνία διασφαλιζόταν με το τηλεπικοινωνιακό σύστημα διασύνδεσης (interlinking system). Δεν υπήρχε κεντρικός Η/Υ στην ΕΚΤ. Τα συστατικά του συστήματος, δηλαδή τα συστήματα διακανονισμού μεγάλων ποσών σε πραγματικό χρόνο RTGS των κεντρικών τραπεζών, ακολουθούσαν την αρχή της ελάχιστης εναρμόνισης όσον αφορά το λογισμικό τους.

- Από την Άνοιξη του 2001 άρχισε στο ΕΣΚΤ μια συζήτηση για την αναβάθμιση του συστήματος προκειμένου να καταστεί πιο ανταγωνιστικό. Την 24.10.2002 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ έλαβε μία στρατηγική απόφαση για τη ριζική τροποποίησή του:

α) αρχικά αποφασίσθηκε ότι το TARGET2 θα ήταν ένα σύστημα με πολλές πλατφόρμες (multiple-platform system) και με **μία ενιαία βασική υπηρεσία (core service)** που προσφέρεται υποχρεωτικά από όλες τις πλατφόρμες. Η ενιαία βασική υπηρεσία καλύπτει πιο ευρύτερο φάσμα και σε πολύ πιο εναρμονισμένο επίπεδο υπηρεσιών σε σύγκριση με το προηγούμενο σύστημα **β)** η ενιαία βασική υπηρεσία έχει μία ενιαία τιμή που ισχύει για όλες τις πλατφόρμες και για τις εγχώριες και για τις διασυνοριακές πληρωμές

γ) η τιμολόγηση θα είναι ανταγωνιστική. Αυτό σημαίνει ότι για τη διαμόρφωση της τιμής για την ενιαία βασική υπηρεσία οι επιδοτήσεις που υπερβαίνουν έναν αποδεκτό συντελεστή δημόσιου συμφέροντος (κύρια τη μείωση του συστημικού κινδύνου) θα πρέπει σταδιακά να εξαλειφθούν υποχρεωτικά. Δηλαδή θα ληφθεί υπόψη το πλέον ανταγωνιστικό σύστημα διακανονισμού μεγάλων ποσών σε πραγματικό χρόνο (RTGS) δηλαδή αυτό με τη χαμηλότερη τιμολόγηση.

δ) στο τέλος μιας τετραετούς περιόδου από την έναρξη της λειτουργίας του TARGET2 οι πλατφόρμες που δεν προσφέρουν ανταγωνιστικές τιμές πρέπει να κλείσουν. Από αυτό συνάγεται ότι ναί μεν δεν είναι υποχρεωτική η συμμετοχή σε μία πλατφόρμα αλλά ο ανταγωνισμός θα αναγκάσει τις κεντρικές τράπεζες να περιορισθούν στο τέλος σε μία πλατφόρμα

ε) όλες οι κεντρικές τράπεζες θα συνεχίσουν να τηρούν τους λογαριασμούς των Π.Ι δηλαδή ο διακανονισμός θα εξακολουθεί να πραγματοποιείται σε χρήμα κεντρικής τράπεζας, θα έχουν την ευθύνη των σχέσεων με τους χρήστες και προπαντός θα εξασφαλίζουν την ενδοημερήσια οριστικότητα των πληρωμών σε συνεχή βάση παρέχοντας ρευστότητα στα Π.Ι. Τελικά, δεν χρειάστηκε να εφαρμοσθεί αυτός ο κανόνας αφού μόνο μία πλατφόρμα λειτουργεί από το 2007 (βλέπε πιο κάτω)

ζ) το πολυπλατφορμικό σύστημα TARGET2 θα αποτελείτο από ατομικές πλατφόρμες πληροφορικής και, στα τρία πρώτα χρόνια της λειτουργίας του, από μία **ενιαία κοινή πλατφόρμα (single shared platform, SSP)** διαθέσιμη σε εκείνες τις κεντρικές τράπεζες που θα αποφασίσουν εθελοντικά να εγκαταλείψουν την ατομική τους πλατφόρμα. Μετά την αρχική αυτή περίοδο, οι κεντρικές τράπεζες του ΕΣΚΤ είναι ελεύθερες είτε να κρατήσουν την ατομική τους πλατφόρμα είτε να προσχωρήσουν στην κοινή πλατφόρμα είτε να δημιουργήσουν μαζί με άλλες κεντρικές τράπεζες μια νέα κοινή πλατφόρμα

η) η κοινή πλατφόρμα δεν θα δημιουργηθεί πριν εκδηλωθεί ενδιαφέρον από κεντρικές τράπεζες που θα θελήσουν να συμμετάσχουν σε αυτή. Μπορεί να δημιουργηθεί εξ ολοκλήρου από την αρχή ή να βασισθεί σε μια από τις υπάρχουσες πλατφόρμες. Ανάλογα με το αποτέλεσμα της τεχνικής ανάλυσης ενδέχεται να δομηθεί με βάση τα λεγόμενο ενεργό/ενεργό πρότυπο, σύμφωνα με το οποίο οι βασικές λειτουργίες και το προσωπικό κατανέμονται σε τοποθεσίες διαφορετικών χωρών

θ) όλες οι πλατφόρμες που συμμετέχουν στο TARGET2 υπόκεινται στις ίδιες κατευθυντήριες γραμμές όπως για την τιμολόγηση και την αρχή της πλήρους κάλυψης του κόστους, τα κριτήρια εισδοχής στο σύστημα, την ενιαία βασική υπηρεσία

ι) το TARGET2 επεξεργάζεται πληρωμές που: **1)** υποχρεωτικά πρέπει να διακανονισθούν μέσα από το σύστημα όπως οι πράξεις της νομισματικής πολιτικής και ο συμψηφισμός των παλαιών επικουρικών συστημάτων διακανονισμού μεγάλων ποσών (ancillary systems) όπως π.χ τα Γραφεία Συμψηφισμού Επιταγών **2)** το Ευρωσύστημα επιθυμεί να διέρχονται από το σύστημα TARGET οι ατομικές πληρωμές μεγάλων ποσών που δεν σχετίζονται με πράξεις νομισματικής πολιτικής και **3)** άλλες πληρωμές που οι ίδιοι οι χρήστες (άμεσα τα πιστωτικά ιδρύματα ή έμμεσα οι πελάτες τους) επιθυμούν να διακανονισθούν μέσω του TARGET χωρίς να τίθεται από το Ευρωσύστημα ή από τις ΕθνΚΤ ελάχιστο όριο ποσού πληρωμών πέραν του οποίου θα επιτρέπεται ο διακανονισμός μέσω του TARGET2

κ) εκτός από την προσφερόμενη ενιαία βασική υπηρεσία, κάθε πλατφόρμα μπορεί να παρέχει συμπληρωματικές υπηρεσίες (additional services)

λ) μία ενιαία διασύνδεση (interface) με το TARGET2, συμπεριλαμβανομένης και της διασύνδεσης με τους χρήστες, είναι επιθυμητή. Η διασύνδεση μέσω του συστήματος SWIFT θα γενικευθεί. Αυτό αφορά κύρια τα εθνικά επικουρικά συστήματα συμψηφισμού που ο διακανονισμός τους συνολικά στο τέλος της ημέρας γίνεται υποχρεωτικά μέσω του TARGET. Τα συστήματα αυτά (ancillary systems) χρησιμοποιούν στην μεγάλη πλειοψηφία τους τις παλιές τοπικές διασυνδέσεις για να συνδεθούν με το σύστημα TARGET. Δεν είναι υποχρεωτικό αλλά επιθυμητό όπως και τα συστήματα αυτά εγκαταλείψουν τις παλιές in-house εφαρμογές και διασυνδεθούν με το TARGET2 μέσω του SWIFT

μ) η ενιαία κοινή πλατφόρμα θα χρηματοδοτείται από τις συμμετέχουσες κεντρικές τράπεζες ενώ οι ατομικές πλατφόρμες θα χρηματοδοτούνται από τις κεντρικές τράπεζες που τις διατηρούν

ν) για την ενιαία βασική υπηρεσία θα υπάρχει μία ενιαία τιμολόγηση ενώ οι συμπληρωματικές υπηρεσίες θα τιμολογούνται χωριστά από κάθε μία κεντρική τράπεζα

ξ) το TARGET2 θα αρχίσει τη λειτουργία του όταν οι σχετικές κατευθυντήριες γραμμές έχουν θεσπισθεί και όταν όλα τα συστατικά του συστήματος είναι ικανά να προσφέρουν την ενιαία βασική υπηρεσία και η κοινή πλατφόρμα είναι έτοιμη να λειτουργήσει

ο) οι εθνικές κεντρικές τράπεζες των υπό ένταξη κρατών θα έχουν τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις όπως και οι ΕθνΚΤ των κρατών μελών της Ε.Ε που δεν συμμετέχουν στη ζώνη του ευρώ. Με δεδομένο ότι η μεγάλη διεύρυνση της Ε.Ε (1-5-2004 και 1.1.2007) προηγήθηκε της έναρξης λειτουργίας του TARGET2, για εκείνες τις ΕθνΚΤ των προσχωρούντων κρατών που δεν επιθυμούν να εγκαταστήσουν τη δική τους πλατφόρμα RTGS, θα τους προσφερθεί μία μεταβατική λύση μέχρι να συγκροτηθεί η κοινή πλατφόρμα.

Συνοπτικά, το σύστημα TARGET2 υπόκειται στις ακόλουθες αρχές:

- εκπληρώνει τις απαιτήσεις των χρηστών
- αποσκοπεί στην ενίσχυση της Ευρώπης σαν χρηματοπιστωτικό κέντρο εξασφαλίζοντας την ουδετερότητα δηλαδή χωρίς να παραχωρεί προνόμια σε καμία πόλη – χρηματοπιστωτικό κέντρο ή σε καμία εθνική τραπεζική κοινότητα
- ιδιοκτήτες (owners) είναι όλες οι κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος
- κάθε κεντρική τράπεζα και κάθε μετέχον πιστωτικό ίδρυμα θα έχουν τα ίδια δικαιώματα χωρίς να επιτρέπονται διακρίσεις
- εξασφαλίζεται μια δίκαιη μεταχείριση σχετικά με το διακανονισμό των επικουρικών

συστημάτων

- κάθε κεντρική τράπεζα εξακολουθεί να είναι υπεύθυνη για τις επιχειρηματικές σχέσεις (business relations) με τα εθνικά πιστωτικά ιδρύματα και τα επικουρικά συστήματα
- το TARGET2 προσφέρει μία σειρά από εναρμονισμένες διασυνδέσεις (harmonised interfaces) στους χρήστες (πιστωτικά ιδρύματα, υποδομές της αγοράς και κεντρικές τράπεζες)
- οι κανονικές πληρωμές προωθούνται με βάση την αρχή FIFO (First Input First Out) by passing δηλαδή μπορούν να εκτελεστούν ακόμα και εάν άλλες κανονικές πληρωμές ευρίσκονται σε αναμονή (in the queue). Για τις πολύ και τις απλώς επείγουσες πληρωμές εφαρμόζεται η αρχή FIFO με τη σημείωση ότι οι πολύ επείγουσες πληρωμές (highly urgent payments) προηγούνται των κανονικών και των απλώς επείγουσών πληρωμών και οι απλά επείγουσες πληρωμές (urgent payments) προηγούνται των κανονικών πληρωμών.
- με δεδομένο ότι το TARGET2 θα είναι ένα από τα μεγαλύτερα συστήματα πληρωμών στον κόσμο πρέπει να παρέχει μία πλατφόρμα με άριστη τεχνολογία που να εξασφαλίζει την επιχειρηματική συνέχεια (business continuity) δηλαδή τη συνεχή, αδιάλειπτη και ορθή διεκπεραίωση των συναλλαγών ακόμα και στην περίπτωση έκτακτων γεγονότων. Για το λόγο αυτό, εφαρμόζεται το πρότυπο ανάκτησης δεδομένων «δύο περιοχές – τέσσερις τοποθεσίες» (two regions – four sites) δηλαδή δύο τοποθεσίες ανάκτησης για κάθε περιοχή.
  - Μέσα στην ίδια περιοχή, οι δύο τοποθεσίες θα απέχουν μερικά χιλιόμετρα και θα συνδέονται με οπτικές ίνες. Η ανάκτηση εντός της ίδιας περιοχής (intra-regional recovery) θα διαρκεί το μέγιστο μία ώρα.
  - Δύο περιφερειακά κέντρα ανάκτησης θα απέχουν μεταξύ τους εκατοντάδες χιλιόμετρα. Η ανάκτηση σε περίπτωση καταστροφής του κέντρου μιας περιοχής (inter-region recovery) θα διαρκεί το μέγιστο δύο ώρες.

Μόνο μία πρόταση για συγκρότηση της ενιαίας κοινής πλατφόρμας (SSP) υποβλήθηκε για αξιολόγηση στο Δ.Σ της ΕΚΤ. Την κατέθεσαν από κοινού **οι ΕθνΚΤ της Γερμανίας, της Γαλλίας και της Ιταλίας**. Την 16.2.2004 το Δ.Σ της ΕΚΤ ενέκρινε τη δημιουργία της ενιαίας κοινής πλατφόρμας με βάση την πρόταση που υπέβαλαν οι ανωτέρω τρεις ΕθνΚΤ.

■ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΟ TARGET2

Όλες οι εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ) του Ευρωσυστήματος συμμετέχουν στην ενιαία κοινή πλατφόρμα του TARGET2. Από τις ΕθνΚΤ εκτός Ευρωσυστήματος, η Τράπεζα της Αγγλίας και η Εθνική Τράπεζα της Δανίας επιβεβαίωσαν τελικά τη συμμετοχή τους. Αντίθετα, η Βασιλική Τράπεζα της Σουηδίας δεν θα συνδεθεί με το TARGET2. Οι σουηδικές τράπεζες αναζητούν άλλη λύση για το διακανονισμό των πληρωμών τους σε ευρώ. Μερικές ΕθνΚΤ νέων κρατών της Ε.Ε θα συμμετάσχουν μόνο αφού υιοθετήσουν το ευρώ.

■ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟ TARGET2

◆ Υπηρεσίες παρεχόμενες **σε όλους τους χρήστες** που με τη σειρά τους διακρίνονται σε:

α) υποχρεωτικές που είναι η διενέργεια πληρωμών μέσω της ενιαίας κοινής πλατφόρμας (**Payment Module, PM** of the SSP), η μονάδα πληροφόρησης και ελέγχου (Information and Control Module, ICM), η διαχείριση στατικών δεδομένων (Static Data, SD Management Module) και η διαχείριση έκτακτων περιστατικών (Contingency Module, CM).

β) δυνητικές που είναι η σωρευτική διαχείριση ρευστότητας (Liquidity Pooling), τα διμερή – πολυμερή όρια του αποστέλλοντος (Limits) και οι επιφυλάξεις ρευστότητας (Liquidity Reservations).

◆ Υπηρεσίες παρεχόμενες **μόνο σε κεντρικές τράπεζες** που διακρίνονται σε:

α) υποχρεωτικές που είναι η παρακολούθηση (Monitoring), οι υπηρεσίες CROSS δηλαδή η αποθήκευση στοιχείων, η αρχειοθέτηση, οι φάκελοι για τον υπολογισμό της τιμολόγησης (storage, archiving, files for billing calculation) και η διαχείριση στατικών δεδομένων (Static Data, SD – specific consultation/updates by the CBs)

β) δυνητικές που είναι η τιμολόγηση (CRISP), οι αναζητήσεις και οι αναφορές (CRAKS1) και οι σχέσεις με τους πελάτες (CRAKS3).

Από το προαιρετικό μέρος, η Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ) έχει αποφασίσει να μην υιοθετήσει τις υπηρεσίες HAM και RM. Για τη διαχείριση λογαριασμών έμμεσων μελών μέσω της ΤτΕ (EMTE) θα γίνει χρήση εσωτερικών εφαρμογών της ΤτΕ (**Proprietary Home Account, PHA**) δηλαδή οι διακανονισμοί θα πραγματοποιούνται σε τρεχούμενο λογαριασμό που τηρείται στην ΤτΕ. Γενικά, ο όρος PHA σημαίνει ένα λογαριασμό κεντρικής τράπεζας που τηρείται

εκτός της ενιαίας κοινής πλατφόρμας (SSP) όπως π.χ για όσους δεν έχουν την ιδιότητα του άμεσα συμμετέχοντα στη μονάδα πληρωμής (PM) είτε είναι έμμεσα μέλη ή δεν είναι καθόλου μέλη και για κατόχους λογαριασμών RTGS για το διακανονισμό των συναλλαγών που δεν διεκπεραιώνονται στο PM. Επίσης για την τήρηση των υποχρεωτικών αποθεματικών θα χρησιμοποιηθεί εφαρμογή της ΤτΕ. Αντίθετα, η ΤτΕ υιοθετεί τις υπηρεσίες της ενιαίας κοινής πλατφόρμας «πάγιες διευκολύνσεις (Standing Facilities Module, SF), τιμολόγηση (CRISP), αναζητήσεις και αναφορές (CRAKS1) και σχέσεις με τους πελάτες (CRAKS3)».

Μέσω του νέου συστήματος διενεργούνται μεταφορές πιστώσεων και άμεσες χρεώσεις σε ευρώ. Η ουσιαστική διαφορά μεταξύ των δύο συστημάτων είναι ότι στο TARGET2 όλοι οι λογαριασμοί των άμεσων μελών τηρούνται στην ενιαία κοινή πλατφόρμα. Σαν αποτέλεσμα, η χρέωση του λογαριασμού του αποστέλλοντος και η πίστωση του λογαριασμού του λαμβάνοντος μέλους πραγματοποιούνται ταυτόχρονα χωρίς τη μεσολάβηση μηχανισμού διασύνδεσης. Κατά τη διενέργεια των πληρωμών το νέο σύστημα TARGET2 χρησιμοποιεί το σύστημα SWIFT FIN Υ-copy. Στο TARGET2 οι άμεσες χρεώσεις αφορούν αποκλειστικά διατραπεζικές πληρωμές που θα συνίστανται σε διακανονισμούς ανάληψης μετρητών, αποπληρωμή πράξεων νομισματικής πολιτικής και είσπραξη προμηθειών.

■ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΣΤΟ TARGET2

Η συμμετοχή στο TARGET2 μπορεί να λάβει τις παρακάτω μορφές:

1) Άμεσα συμμετέχων (Direct participant)

Τα επόμενα ιδρύματα είναι επιλέξιμα σαν άμεσα συμμετέχοντα στο TARGET2: **α)** εποπτευόμενα πιστωτικά ιδρύματα εγκατεστημένα στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (EOX), συμπεριλαμβανομένων των υποκαταστημάτων τους **β)** επενδυτικές εταιρίες εγκατεστημένες στον EOX που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας και εποπτεύονται από μία αναγνωρισμένη εποπτική αρχή **γ)** τα Υπουργεία Οικονομικών των κρατών μελών της Ε.Ε των κεντρικών ή περιφερειακών κυβερνήσεων που δραστηριοποιούνται στις αγορές χρήματος **δ)** οργανισμοί του δημόσιου τομέα των κρατών μελών της Ε.Ε που τηρούν λογαριασμούς για τους πελάτες τους **ε)** οργανισμοί που παρέχουν υπηρεσίες συμψηφισμού και διακανονισμού οι οποίοι υπόκεινται σε εποπτεία από μία αρμόδια αρχή **ζ)** οι κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών της Ε.Ε. Επιπρόσθετα, οργανισμοί των ανωτέρω τύπων που είναι εγκατεστημένοι σε χώρα με την οποία η Ε.Ε έχει υπογράψει νομισματική συμφωνία όπως είναι το Πριγκιπάτο του Μονακό, ο Άγιος Μαρίνος και η Πόλη του Βατικανού μπορούν να γίνουν αποδεκτοί σαν άμεσα συμμετέχοντες εάν τηρούν τους κανόνες του TARGET2. Σε αντίθεση με όσα ισχύουν με το σύστημα TARGET1, δεν θα ισχύσει καμία εξαίρεση σε ιδρύματα που δεν ανήκουν σε μία από τις παραπάνω κατηγορίες.

Οι άμεσα συμμετέχοντες θα τηρούν ένα λογαριασμό στη Μονάδα Πληρωμών (Payments Module, PM) της ενιαίας κοινής πλατφόρμας (Single Shared Platform, SSP) του TARGET2 και κατά συνέπεια θα είναι σε θέση: **α)** να δέχονται και να αποστέλλουν πληρωμές άμεσα από/προς το σύστημα και **β)** να διακανονίζουν άμεσα τις συναλλαγές μέσω της κεντρικής τους τράπεζας. Οι άμεσα συμμετέχοντες θα είναι υπεύθυνοι για όλες τις πληρωμές που δέχονται ή αποστέλλουν για λογαριασμό τους από κάθε μονάδα που είναι εγγεγραμμένη μέσω αυτών στο TARGET2 δηλαδή έμμεσα συμμετέχοντες, μονάδες με πρόσβαση πολλών παραληπτών και μονάδες με προσβάσιμους κωδικούς αναγνώρισης τραπεζών.

2) Πρόσβαση πολλών παραληπτών (Multi-addressee access)

Στο σύστημα πληρωμών TARGET2, οι άμεσα συμμετέχοντες μπορούν να εξουσιοδοτούν τα υποκαταστήματα αυτών και τα πιστωτικά ιδρύματα που ανήκουν στον ίδιο όμιλο, εγκατεστημένα στον EOX, να προωθούν πληρωμές μέσω του κύριου λογαριασμού του άμεσα συμμετέχοντος χωρίς την εμπλοκή του, με την υποβολή/αποστολή πληρωμών απευθείας προς/από το σύστημα. Αυτό παρέχει στις θυγατρικές τράπεζες ή μία ομάδα τραπεζών μία αποτελεσματική ευχέρεια για τη διαχείριση της ρευστότητας και τη διενέργεια πληρωμών. Οι πληρωμές διακανονίζονται στον κύριο λογαριασμό αυτού που συμμετέχει άμεσα. Η πρόσβαση πολλών παραληπτών υπόκειται στους λεπτομερείς κανόνες του TARGET2.

3) Έμμεσα συμμετέχων (Indirect participant)

Μόνο εποπτευόμενα πιστωτικά ιδρύματα εγκατεστημένα στον EOX και κεντρικές τράπεζες της Ε.Ε που συμμετέχουν άμεσα στο σύστημα δικαιούνται να μεσολαβούν για λογαριασμό πιστωτικών ιδρυμάτων εγκατεστημένων στον EOX τα οποία, για οποιονδήποτε λόγο, επιθυμούν όπως οι πληρωμές τους διακανονίζονται μέσω του TARGET2 χωρίς όμως να συνδέονται άμεσα με αυτό. Σε αντίθεση με την πρόσβαση πολλών παραληπτών, η έμμεση συμμετοχή σημαίνει ότι οι εντολές πληρωμών διαβιβάζονται στο σύστημα από τον άμεσα

συμμετέχοντα. Οι πληρωμές αυτές διακανονίζονται στο λογαριασμό του άμεσα συμμετέχοντος στη μονάδα πληρωμών της ενιαίας κοινής πλατφόρμας (PM of the SSP) . Η έμμεση συμμετοχή υπόκειται στους λεπτομερειακούς κανόνες του TARGET2. Σημειώνεται ότι οι κεντρικές τράπεζες της Ε.Ε θα πάψουν να παρέχουν έμμεση συμμετοχή μετά το τέλος της μεταβατικής περιόδου των τεσσάρων ετών.

4) Κάτοχος προσβάσιμου κωδικού αναγνώρισης τραπεζών (Addressable BICs)

Ο τύπος αυτός πρόσβασης δεν υπόκειται σε κανόνες του συστήματος. Κάθε ανταποκριτής ή υποκατάστημα ενός άμεσα συμμετέχοντος που κατέχει ένα BIC είναι επιλέξιμο εγγραφής στο διευθυνσιολόγιο (directory) του TARGET2, ανεξάρτητα του τόπου εγκατάστασης. Επιπρόσθετα, το Ευρωσύστημα δεν καθόρισε χρηματοοικονομικά και διοικητικά κριτήρια για τους προσβάσιμους κωδικούς αναγνώρισης τραπεζών. Αυτό σημαίνει ότι εξαρτάται από τον άμεσα συμμετέχοντα να κρίνει με ποιους όρους θα παραχωρεί πρόσβαση. Ο άμεσα συμμετέχων θα προωθήσει τη σχετική πληροφόρηση στην εθνική κεντρική τράπεζα της χώρας του για την εγγραφή του προσβάσιμου BIC στο διευθυνσιολόγιο του TARGET2. Για πρακτικούς λόγους, κάθε έμμεσα συμμετέχων ή έχων προσβάσιμο BIC μπορεί να συνδεθεί με ένα μόνο άμεσα συμμετέχοντα. Ο έχων προσβάσιμο BIC πάντα θα στέλνει και θα δέχεται εντολές πληρωμής μέσω ενός άμεσα συμμετέχοντα. Οι πληρωμές του διακανονίζονται στο λογαριασμό του άμεσα συμμετέχοντος στη μονάδα πληρωμών της ενιαίας κοινής πλατφόρμας (PM of the SSP).

- Αν και δεν υπάρχει, τεχνικά, διαφορά μεταξύ ενός έμμεσα συμμετέχοντος και ενός προσβάσιμου BIC από νομική άποψη, μόνο ο έμμεσα συμμετέχων αναγνωρίζεται από το TARGET2 προκειμένου να τύχει της νομικής προστασίας, όπου αυτή υφίσταται, της Settlement Finality Directive (SFD). Τυπικά, στο διευθυνσιολόγιο του TARGET2 υπάρχει διάκριση μεταξύ των έμμεσα συμμετεχόντων και των προσβάσιμων BICs. Τα προσβάσιμα BICs δεν έχουν δικαίωμα απαιτήσεων στο πλαίσιο του κανονισμού αποζημιώσεων του TARGET2.

■ Διακανονισμός Επικουρικών Συστημάτων (Ancillary Systems Settlement)

- Στην έννοια των επικουρικών συστημάτων περιλαμβάνονται τα Γραφεία Συμψηφισμού Επιταγών και τα συστήματα διακανονισμού πληρωμών λιανικής, πληρωμών μεγάλης αξίας εκτός του TARGET, πράξεων συναλλάγματος όπως ο Διακανονισμός Αδιάλειπτης Σύνδεσης (Continuous Linked Settlement, CLS), πράξεων χρηματαγοράς και πράξεων σε τίτλους.

- Το σύστημα TARGET2 εξυπηρετεί και τα δύο μοντέλα που συναντώνται σήμερα στα κράτη μέλη της Ε.Ε: **1)** του διασυνδεδεμένου μοντέλου, στο οποίο ο διακανονισμός σε χρήμα κεντρικής τράπεζας των θέσεων των μελών στο επικουρικό σύστημα διενεργείται εντός του Συστήματος Διακανονισμού σε Συνεχή Χρόνο (ΣΔΣΧ) **2)** του ενοποιημένου μοντέλου, για το διακανονισμό των συναλλαγών τίτλων σε χρήμα κεντρικής τράπεζας όπου ο διακανονισμός του ταμειακού σκέλους των συναλλαγών διενεργείται εντός του ίδιου του επικουρικού συστήματος.

- Μέσω της διασύνδεσης (Ancillary System Interface), τα επικουρικά συστήματα δύνανται να πραγματοποιούν: 1) μεταφορές πιστώσεων για ίδιο λογαριασμό ενώ η χρέωση θα λαμβάνει χώρα σε ίδιο λογαριασμό 2) άμεσες χρεώσεις για ίδιο λογαριασμό ενώ οι άμεσες χρεώσεις θα πιστώνονται σε ίδιο λογαριασμό 3) πληρωμές μετά από εξουσιοδότηση για λογαριασμό των συμμετεχόντων στο επικουρικό σύστημα. Τα πλεονεκτήματα που παρέχει η διασύνδεση αφορούν την τυποποίηση σε επίπεδο: 1) μηνυμάτων με τη χρήση του SWIFT 2) δικτύου και υπηρεσιών μέσω του SWIFTNet services και 3) διαδικασίας διακανονισμού με την πρόβλεψη έξι γενικών διαδικασιών. Η διασύνδεση για τα επικουρικά συστήματα χρησιμοποιείται:

α) από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό των επικουρικών συστημάτων και β) από τα επικουρικά συστήματα.

- Οι συμμετέχοντες στο επικουρικό σύστημα μπορούν να διακανονίζουν τις συναλλαγές τους στην ενιαία κοινή πλατφόρμα πληρωμών, είτε απευθείας εφόσον είναι άμεσα μέλη, είτε μέσω άλλου, ειδικά καθοριζόμενου για το σκοπό αυτό, άμεσου μέλους που καλείται τράπεζα διακανονισμού (settlement bank).

■ Εκτίμηση όγκου συναλλαγών του TARGET2

- Αρχικά το Ευρωσύστημα εκτιμούσε ότι με το TARGET2 ο μέγιστος αριθμός πληρωμών σε ημερήσια βάση θα έφθανε σε 500.000 από 296.306 με το σύστημα TARGET1 το 2005 και ο συνολικός αριθμός συναλλαγών για το πρώτο έτος της λειτουργίας του θα έφθανε τα 81,3 εκατομμύρια. Δεν αναμενόταν, όμως, να αυξανόταν ο αριθμός των συμμετεχόντων αμέσων και εμμέσων μελών που το 2005 ανερχόταν σε 10.564 ενώ συνολικά συμπεριλαμβανομένων

των θυγατρικών και των υποκαταστημάτων ο αριθμός των τραπεζών και άλλων ιδρυμάτων που είχαν πρόσβαση στο TARGET1 ανερχόταν σε 53.000.

• Τον Ιούλιο του 2006, το Ευρωσύστημα αναθεώρησε τις προβλέψεις του: 1) για το πρώτο έτος λειτουργίας (από το Μάιο του 2008 έως τον Απρίλιο του 2009), εκτιμά ότι ο αριθμός των πληρωμών θα ανέλθει σε 93,1 εκατομμύρια 2) ο συνολικός αριθμός συναλλαγών κατά τη διάρκεια των 6 ετών της απόσβεσης των δαπανών θα ανέλθει σε 650 εκατομμύρια.

• Η αναθεώρηση των προβλέψεων βασίστηκε στα εξής στοιχεία: α) η αρχική εκτίμηση για αύξηση 3% το χρόνο που στηρίχθηκε στα στοιχεία των ετών 2002-2004 δεν ήταν σωστή διότι δεν έλαβε υπόψη ότι την περίοδο αυτή πληρωμές μετακινήθηκαν από το TARGET στο σύστημα Διακανονισμού Αδιάλειπτης Σύνδεσης (Continuous Linked Settlement, CLS) και αυτό δεν επρόκειτο να επαναληφθεί τα επόμενα χρόνια β) η αύξηση των πληρωμών το 2005 ήταν 8,27% και τους πρώτους μήνες του 2006 άνω του 10% γ) παρατηρήθηκε ότι από το γερμανικό σύστημα EAF που έπαψε να λειτουργεί το Νοέμβριο του 2001 και το ισπανικό SPI που έκλεισε το Δεκέμβριο του 2004 το 60% των πληρωμών μετακινήθηκε προς το σύστημα TARGET. Εκτιμάται ότι το ίδιο ποσοστό θα μετακινηθεί και για τα άλλα ανταγωνιστικά συστήματα που θα κλείσουν δηλαδή το γαλλικό PNS και το βρετανικό CHAPS Euro.

■ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ

• Το Συμβούλιο των Διοικητών της EKT αποφάσισε ότι, επί του παρόντος, δεν θα υπάρξει εναρμόνιση της τιμολόγησης των προαιρετικών υπηρεσιών (optional services) της ενιαίας κοινής πλατφόρμας (single shared platform, SSP).

■ Η Επιτροπή Συστημάτων Πληρωμών και Διακανονισμών (Payment and Settlement Systems Committee, PSSC) της EKT επεξεργάστηκε ένα σχέδιο για το κόστος της λειτουργίας ενός help desk για το TARGET2 που θα συμπεριλαμβανόταν στον υπολογισμό της τιμής που θα επιβαρύνει τους χρήστες δηλαδή τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και τους άλλους συμμετέχοντες.

■ Το Ευρωσύστημα είχε επεξεργαστεί μια μεθοδολογία για ένα πιθανό σύστημα διπλής τιμολόγησης των βασικών υπηρεσιών του TARGET2, που θα επέτρεπε στους συμμετέχοντες να επιλέγουν ανάμεσα σε μία μόνο χρέωση για εκτέλεση συναλλαγής ή σε μια μικρότερη χρέωση για εκτέλεση συναλλαγής συν μιας περιοδικής χρέωσης. Προέβλεπε τις ακόλουθες βασικές αρχές: α) το σύστημα πρέπει να επιτρέπει την ανάκτηση ενός πολύ μεγάλου μέρους του συνολικού κόστους του TARGET2 β) η υψηλότερη χρέωση για εκτέλεση συναλλαγής δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 0,80 ευρώ και γ) η μικρότερη (οριακή) χρέωση για εκτέλεση συναλλαγής πρέπει να διαμορφώνεται στα 0,25 ευρώ ανά συναλλαγή. Προκειμένου να εξακριβωθεί ότι οι παραπάνω αρχές τιμολόγησης είναι συμβατές με την εκτίμηση του κόστους και του όγκου συναλλαγών του TARGET2, πραγματοποιήθηκαν ορισμένες ασκήσεις προσομοίωσης.

• Για την **ενιαία βασική υπηρεσία (core service)** το Δ.Σ της EKT αποφάσισε τον Οκτώβριο του 2005 να προτείνει κατ' αρχήν όπως οι συμμετέχοντες έχουν δύο επιλογές από την οποία θα έχουν τη δυνατότητα να υιοθετήσουν τη μία: ΕΠΙΛΟΓΗ Α': Μηνιαίο πάγιο τέλος: 100 ευρώ και Ενιαία τιμή ανά συναλλαγή: 0,80 ευρώ ΕΠΙΛΟΓΗ Β': Μηνιαίο πάγιο τέλος: 1.250 ευρώ και Διαφοροποιημένη τιμή ανά συναλλαγή ως εξής: Από 1 έως 10.000 συναλλαγές: 0,60 ευρώ. Από 10.001 έως 25.000 συναλλαγές: 0,50 ευρώ. Από 25.001 έως 50.000 συναλλαγές: 0,40 ευρώ. Από 50.001 συναλλαγές και άνω: 0,20 ευρώ. Η πρόταση αυτή τέθηκε για συζήτηση με τους συμμετέχοντες στο σύστημα. Οι μεγαλύτερες τράπεζες θεώρησαν την τιμολόγηση υψηλή ιδιαίτερα γι' αυτές που διακινούν μεγάλο όγκο πληρωμών ενώ άλλες ζήτησαν την τιμολόγηση κατά ομάδα δηλαδή ο όγκος των κεντρικών τους καταστημάτων να συνυπολογίζεται με τον όγκο των πληρωμών των υποκαταστημάτων και των θυγατρικών τους προκειμένου να επιτύχουν χαμηλότερη μέση τιμή ανά συναλλαγή. Τελικά, τον Ιούλιο του 2006, το Δ.Σ της EKT έλαβε την οριστική του απόφαση που είναι η εξής:

Τιμολόγηση ενιαίας βασικής υπηρεσίας (core service)	
ΕΠΙΛΟΓΗ Α'	ΕΠΙΛΟΓΗ Β'
Μηνιαίο πάγιο τέλος: 100 ευρώ	Μηνιαίο πάγιο τέλος: 1.250 ευρώ
Ενιαία τιμή ανά συναλλαγή: 0,80 ευρώ	Διαφοροποιημένη τιμή ανά συναλλαγή ως εξής:

	Από 1 έως 10.000 συναλλαγές: 0,60 ευρώ
	Από 10.001 έως 25.000 συναλλαγές: 0,50 ευρώ
	Από 25.001 έως 50.000 συναλλαγές: 0,40 ευρώ
	Από 50.001 συναλλαγές και άνω: 0,20 ευρώ
	Άνω των 100.000 συναλλαγών: 0,125 ευρώ

Οι κεντρικές τράπεζες θα χρεώνουν τους έμμεσους συμμετόχους τουλάχιστον με την τιμή των άμεσων συμμετόχων ώστε να αποτραπεί η λειτουργία τοπικών συστημάτων σε πραγματικό χρόνο σε εθνικό επίπεδο.

• Τιμολόγηση των υπηρεσιών των Επικουρικών Συστημάτων (Pricing of ancillary systems)

Τον Οκτώβριο του 2005, το Δ.Σ της ΕΚΤ αποφάσισε όπως τα επικουρικά συστήματα (Ancillary Systems, **AS**) που συνδέονται με το TARGET2 υπόκεινται σε μια τιμολόγηση η οποία περιλαμβάνει ένα πάγιο τέλος (fixed fee) και ένα τέλος συναλλαγής (transaction fee) για κάθε σύστημα ανεξάρτητα που λαμβάνει χώρα ο διακανονισμός π.χ στο PM (Payment Module) της ενιαίας κοινής πλατφόρμας ή σε ένα τοπικό λογαριασμό και ανεξάρτητα της χρησιμοποιούμενης διασύνδεσης (interface) δηλαδή της διασύνδεσης των επικουρικών συστημάτων ή αυτής της πληρωμής. Τον Ιούλιο του 2006, το ΔΣ της ΕΚΤ αποφάσισε ότι το πάγιο τέλος (fixed fee) θα έχει τα εξής συστατικά:

1) ένα πάγιο τέλος που θα είναι το ίδιο για όλα τα επικουρικά συστήματα εκτιμώντας ότι ένα τμήμα του κόστους (π.χ το γενικό κόστος σύνδεσης και διαχείρισης) πρέπει να είναι ίσο ανεξάρτητα του μεγέθους του AS. Το τέλος αυτό καθορίστηκε σε 12.000 ευρώ το έτος για κάθε AS που διακανονίζει σε χρήμα κεντρικής τράπεζας

2) ένα δεύτερο πάγιο τέλος που θα είναι ανάλογο της αξίας των διακανονιζόμενων συναλλαγών. Με το τέλος αυτό γίνεται μία διάκριση μεταξύ μεγάλων και μικρών AS. Το τέλος αυτό καθορίστηκε μεταξύ 5.000 και 50.000 ευρώ το έτος ανάλογα με το μέγεθος του συστήματος. Το μέγεθος αυτό είναι κατά προσέγγιση η υποκείμενη μεικτή αξία διακανονισμού του επικουρικού συστήματος δηλαδή η αξία διακανονισμού πριν από τον συμψηφισμό των καθαρών συστημάτων (net systems)

3) ένα τέλος ανά συναλλαγή. Το τέλος αυτό μπορεί να είναι μία από τις δύο επιλογές: 0,80 ευρώ ανά συναλλαγή (ΕΠΙΛΟΓΗ Α') ή μία αποκλιμάκωση ανά αυξανόμενο αριθμό συναλλαγών (ΕΠΙΛΟΓΗ Β'). Όταν το επικουρικό σύστημα επιλέξει την ΕΠΙΛΟΓΗ Β', τα όρια των ζωνών της τιμολόγησης της ενιαίας βασικής υπηρεσίας (βλέπε ανωτέρω πίνακα) θα διαιρούνται δια δύο ώστε να αυξάνεται το απομακρυσμένο στοιχείο του μηχανισμού.

Το μηνιαίο πάγιο τέλος (100 ευρώ για την ΕΠΙΛΟΓΗ Α' και 1.250 ευρώ για ΕΠΙΛΟΓΗ Β') θα πληρώνονται πάνω από τα δύο πάγια τέλη που καθορίζονται ειδικά για τα επικουρικά συστήματα.

Επόμενα, η τιμολόγηση για το διακανονισμό των επικουρικών συστημάτων είναι η εξής:

Τιμολόγηση επικουρικών συστημάτων					
1 Α) Μηνιαίο τέλος πλέον αποκλιμακούμενο τέλος ανά συναλλαγή			1 Β) Μηνιαίο τέλος πλέον ενιαίο τέλος ανά συναλλαγή		
Μηνιαίο τέλος:			€1,250	Μηνιαίο τέλος:	€100
Όγκος (μηνιαία)					
Ζώνη:	Από:	Σε:	Τέλος συναλλαγής:	Ενιαίο τέλος ανά συναλλαγή:	€0,80
1	0	5,000	€ 0.60		
2	5,001	12,500	€ 0.50		
3	12,501	25,000	€ 0.40		
4	25,001	50,000	€ 0.20		

5	50,001	€ 0.125
2) Πάγιο τέλος I: (ενιαία τιμή)		
Μηνιαίο τέλος ανά επικουρικό σύστημα:		
		€1,000
3) Πάγιο τέλος II: (βασισζόμενο στην ημερήσια υποκείμενη μεικτή αξία)		
(εκατομμύρια ευρώ/ημερησίως):	Ετήσιο τέλος:	Μηνιαίο τέλος:
€ 0-1,000	€ 5,000	€ 417
€ 1,001-2,500	€ 10,000	€ 833
€ 2,501-5,000	€ 20,000	€ 1,667
€ 5,001-10,000	€ 30,000	€ 2,500
€10,001-50,000	€ 40,000	€ 3,333

Επιπρόσθετα, το Ευρωσύστημα αποφάσισε όπως: α) η τιμολόγηση των υπηρεσιών των Επικουρικών Συστημάτων επιβαρύνεται σε επίπεδο συστήματος και όχι σε επίπεδο νομικής οντότητας. Αυτό σημαίνει ότι όλα τα Επικουρικά Συστήματα πληρώνουν όλα τα τέλη μόνο μία φορά ανεξάρτητα εάν τηρούν ένα ή περισσότερους λογαριασμούς κάθε είδους (RTGS ή τεχνικό λογαριασμό) στο TARGET2 ή δεν τηρούν κανένα λογαριασμό β) τα Επικουρικά Συστήματα που διακανονίζουν διμερείς συναλλαγές μέσω της διασύνδεσης ACI (Ancillary Systems Interface) και προκειμένου να αποτραπεί η διπλή επιβάρυνση χρεώνονται μόνο με το μισό του αριθμού των συναλλαγών που λογιστικοποιούνται μέσω της κοινής πλατφόρμας γ) στα πλαίσια της τρίτης αναφοράς για το σύστημα TARGET2 είχε γίνει γνωστό ότι οι συναλλαγές των επικουρικών συστημάτων που διακανονίζονται σε τοπικούς λογαριασμούς (home accounts) και όχι στην κοινή πλατφόρμα θα επιβαρύνονται με ένα πάγιο τέλος και με ένα τέλος ανά συναλλαγή ανώτερο από αυτό που καταβάλλουν όταν διακανονίζουν στην κοινή πλατφόρμα. Όμως, στην τέταρτη αναφορά για το σύστημα TARGET2 (Ιούνιος 2007) αναφέρεται ότι για το χρονικό διάστημα που μένει μέχρι τη χρησιμοποίηση της κοινής πλατφόρμας (μεταβατική περίοδος μέχρι 4 ετών) η απόφαση άλλαξε: οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν να εφαρμόζουν άλλες τιμολογιακές πολιτικές για τα Επικουρικά Συστήματα που διακανονίζουν σε τοπικούς λογαριασμούς με την προϋπόθεση ότι τα συνολικά εισοδήματα είναι τουλάχιστον τα ίδια που θα προέκυπταν εάν είχε εφαρμοσθεί το τιμολόγιο της τρίτης αναφοράς.

• Τιμολόγηση ανάλογα με τον τρόπο συμμετοχής

Η τιμολόγηση των άμεσα συμμετεχόντων αναφέρθηκε ανωτέρω στον πίνακα για την ενιαία βασική υπηρεσία. Στον κατωτέρω πίνακα περιλαμβάνεται και η τιμολόγηση άλλων τρόπων συμμετοχής πέραν του τέλους των συναλλαγών που ισχύει για το TARGET2:

Είδος συμμετοχής	Μηνιαίο τέλος ανά λογαριασμό BIC
Άμεση συμμετοχή (Direct participation)	100 ή 1.250 ευρώ ανάλογα με την επιλογή (βλέπε ανωτέρω πίνακα).
Πρόσβαση πολλών παραληπτών (Multi-addressee access).	80 ευρώ ανά BIC επί πλέον του ποσού του BIC του λογαριασμού του άμεσου συμμετόχου.
Μη δημοσιευμένος λογαριασμός στο PM (Payment Module) της ενιαίας κοινής πλατφόρμας (Unpublished account in the PM)	Άμεσοι συμμετόχοι που δεν επιθυμούν τη δημοσίευση του κωδικού ταυτοποίησης τραπεζών (BIC) θα πληρώνουν 30 ευρώ ανά λογαριασμό (BIC) κάθε μήνα επί πλέον του ανωτέρω μηνιαίου τέλους.

of the SSP).	
--------------	--

Επιπρόσθετα, το Ευρωσύστημα χρεώνει τον άμεσα συμμετοχο με εφάπαξ τέλος 20 ευρώ για κάθε εγγραφή ενός έμμεσα συμμετέχοντος και 65 ευρώ για κάθε εγγραφή στο διευθυνσιολόγιο του TARGET2 ενός προσβάσιμου BIC για τον οποίο δεν ισχύουν χρηματοοικονομικά ή διοικητικά κριτήρια.

• **Τιμολόγηση συναλλαγών σε τοπικούς λογαριασμούς (Pricing of transactions on home accounts)**

• Το Φεβρουάριο του 2005 αναφέρθηκε ότι οι συναλλαγές μεταξύ των συμμετεχόντων στην αγορά και των συναλλαγών που είναι σχετικές με τα επικουρικά συστήματα και με τις πράξεις ανοικτής αγοράς πρέπει να διακανονίζονται στο PM (Payment Module) της ενιαίας κοινής πλατφόρμας. Εν τούτοις, το Δ.Σ της ΕΚΤ, επιθυμώντας να διευκολύνει τη μετάβαση των τραπεζών και των κεντρικών τραπεζών στο TARGET2, επέτρεψε για μία μεταβατική περίοδο 4 ετών, όπως οι συναλλαγές αυτές διακανονίζονται σε τοπικούς λογαριασμούς που τηρούνται όχι στην ενιαία κοινή πλατφόρμα αλλά στην τοπική κεντρική τράπεζα με τον όρο ότι θα επιβαρύνονται με τιμολόγιο ανώτερο από αυτό του TARGET2. Αυτό σημαίνει ότι οι πληρωμές που διακανονίζονται σε τοπικούς λογαριασμούς και όχι στη Μονάδα Πληρωμών του TARGET2 (home accounts) θα επιβαρύνονται πάνω από το ανωτέρω τιμολόγιο δηλαδή πάνω από τα 100 ευρώ για το πάγιο τέλος και πάνω από τα 0,80 ευρώ ανά συναλλαγή. Για τις κεντρικές τράπεζες, όμως, που θα εξακολουθήσουν κατά τη διάρκεια της μετάβασης να διακανονίζουν σε τοπικούς λογαριασμούς τις πράξεις νομισματικής πολιτικής, η σχετική τιμολογιακή πολιτική αναθεωρήθηκε. Συνεπώς, η κανονική τιμή συναλλαγής μεταξύ 0,125 ευρώ και 0,80 ευρώ ανά συναλλαγή (βλέπε ανωτέρω πίνακα) θα εφαρμόζεται για τις πράξεις νομισματικής πολιτικής που θα διακανονίζονται στη μεταβατική φάση μέσω τοπικών λογαριασμών.

• **Τιμολόγηση των μεταφορών ρευστότητας (Pricing of liquidity transfers)**

Σαν μεταφορές ρευστότητας νοούνται όλες οι συναλλαγές που μεταδίδονται μέσω ενός απλοποιημένου μηνύματος SWIFT MT202 ή του αντίστοιχου μηνύματος XML μεταξύ των τοπικών λογαριασμών και της Μονάδας Πληρωμών PM (Payment Module) της ενιαίας κοινής πλατφόρμας. Η τιμολόγηση της ενιαίας βασικής υπηρεσίας του TARGET2 εφαρμόζεται στις μεταφορές ρευστότητας που γίνονται μέσω του PM. Αντίθετα, όταν πραγματοποιούνται μέσω τοπικών λογαριασμών (home accounts), η τιμολόγηση καθορίζεται από την οικεία εθνική κεντρική τράπεζα. Το σχήμα αυτό θα είναι προσωρινό και θα ισχύσει για έξη μήνες μετά τη περίοδο μετάβασης (Μάιος 2008).

• **Σωρευτική διαχείριση ρευστότητας (Liquidity pooling services)**

Το σύστημα είναι προαιρετικό και τιμολογείται ξεχωριστά στα πλαίσια της ενιαίας βασικής υπηρεσίας (core service). Αναπτύχθηκε μετά από αίτημα των χρηστών του TARGET2 που επιθυμούν να αποφύγουν τη διάσπαση της ρευστότητας αυτών εντός του συστήματος. Επίσης αποσκοπεί να παράσχει στους συμμετέχοντες την ευχέρεια συγκεντροποίησης της διαχείρισης της ρευστότητας ακόμη και με τήρηση αποκεντρωμένων λογαριασμών.

Το TARGET2 προσφέρει δύο επιλογές για τη σωρευτική διαχείριση της ρευστότητας με την ομαδοποίηση ενός αριθμού λογαριασμών πιστωτικών ιδρυμάτων που ανήκουν στον ίδιο όμιλο:

❶ το συνολικό λογαριασμό ρευστότητας (**Aggregated Liquidity, AL**) που ήταν γνωστός στην αρχή σαν εικονικός λογαριασμός (virtual account, VA)

Μία εντολή πληρωμής που υποβάλλεται από ένα συμμετέχοντα ο οποίος ανήκει σε μία ομάδα λογαριασμών θα διακανονίζεται εάν το ποσό της πληρωμής είναι ίσο ή μικρότερο του ποσού της ρευστότητας που είναι διαθέσιμη σε όλους τους λογαριασμούς της ομάδας. Διαφορετικά, η εντολή θα τίθεται σε σειρά αναμονής. Η τιμολόγηση της υπηρεσίας αυτής ανέρχεται σε 2.400 ευρώ το έτος για κάθε λογαριασμό και περιλαμβάνει και την προσφορά της υπ' αριθ. 2 υπηρεσίας (CAI option).

❷ τον πληροφοριακό συγκεντρωτικό λογαριασμό (**Consolidated Account Information, CAI**).

Πρόκειται για ένα εργαλείο που παρέχει πληροφόρηση στον διαχειριστή της ομάδας (group manager) για τη θέση ρευστότητας όλων των μελών μιας ομάδας σε κάθε στιγμή. Η τιμολόγηση της υπηρεσίας αυτής ανέρχεται σε 1.200 ευρώ το έτος για κάθε λογαριασμό.

Ωστόσο, τα ποσά των πληρωμών ελέγχονται μόνο έναντι της διαθέσιμης ρευστότητας στους ατομικούς λογαριασμούς RTGS του αποστέλλοντος συμμετοχού. Η διαθέσιμη σε άλλους λογαριασμούς της ομάδας ρευστότητα δεν θα χρησιμοποιείται για τον διακανονισμό της πληρωμής. Μόνο πιστωτικά ιδρύματα κρατών της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Ζώνης και άμεσα συμμετέχοντες στο PM (Payment Module) της ενιαίας κοινής πλατφόρμας επιτρέπεται να χρησιμοποιούν το CAI. Επιπρόσθετα, η επιλογή CAI είναι μόνο διαθέσιμη για τους λογαριασμούς PM των τραπεζών της ζώνης του ευρώ που τηρούνται στις κεντρικές τράπεζες της ζώνης του ευρώ.

- Επειδή οι λογαριασμοί ανήκουν στην ίδια ομάδα, με ένα μόνο διαχειριστή, η εφαρμογή της τιμολόγησης είναι απλή. Όμως, εάν ένας λογαριασμός αποτελεί τμήμα μιας ομάδας CAI και μιας ομάδας AL, τότε όλοι οι λογαριασμοί της ομάδας AL πρέπει επίσης να συμπεριλαμβάνονται στην ομάδα CAI. Επιπρόσθετα, υπάρχουν δύο περιπτώσεις: 1) ο διαχειριστής της ομάδας CAI και ο διαχειριστής της ομάδας AL είναι το ίδιο πρόσωπο και 2) ο διαχειριστής της ομάδας CAI είναι διαφορετικό πρόσωπο από τον διαχειριστή της ομάδας AL και δεν αποτελεί μέλος της ομάδας AL.

■ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Το χρονοδιάγραμμα του TARGET2 είχε προσδιορισθεί αρχικά ως εξής:

- ▶ Pre-project phase (φάση προετοιμασίας σχεδίου): Οκτώβριος 2002-μέσα 2004.
  - καθορισμός των υπηρεσιών του συστήματος
  - διαρθρωτικά ζητήματα συνδεδεμένα με την ενιαία πολυσυμμετοχική πλατφόρμα όπως χρηματοδοτικοί πόροι και θέματα διοίκησης του συστήματος.
- ▶ Project phase (φάση σχεδίου): μέσα 2004-τέλος 2005.
  - καθορισμός των λεπτομερειακών απαιτήσεων των χρηστών και των επιχειρησιακών και τεχνικών προδιαγραφών
  - ανάπτυξη του σχεδίου
- ▶ Testing and trial phase (φάση τεστς και δοκιμών): Ιανουάριος 2006- τέλος 2006.

- εντατικά τεστς

- δοκιμαστικές εφαρμογές πριν από την έναρξη της παραγωγής

▶ 2.1.2007: έναρξη ζωντανής παραγωγής. Στη συνέχεια το χρονοδιάγραμμα αναθεωρήθηκε και όρισε ότι η μετάβαση στη ζωντανή παραγωγή (live production) θα γίνει κατά κύματα από 19.11.2007 έως 15.11.2008.

■ η εργασία για τα διαρθρωτικά ζητήματα που συνδέονται με την ενιαία πολυσυμμετοχική πλατφόρμα όπως οι χρηματοδοτικοί πόροι και ο καθορισμός των λεπτομερειακών απαιτήσεων των χρηστών και των επιχειρησιακών και τεχνικών προδιαγραφών ολοκληρώθηκαν το 2005.

■ η ανάπτυξη της SSP πραγματοποιείται το 2005 και 2006. Το έτος 2006 θα πραγματοποιούνταν οι δοκιμές (tests). Και αυτός ο στόχος δεν επιτεύχθηκε με αποτέλεσμα να αναθεωρηθεί.

■ η μετάβαση στο νέο σύστημα (migration) δεν θα γίνει τελικά με τη μέθοδο του bang bang αλλά σταδιακά. Οι κεντρικές τράπεζες θα μεταβούν στο TARGET2 σε ομάδες από τον Ιανουάριο μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2007. Και αυτός ο στόχος δεν επιτεύχθηκε με αποτέλεσμα να αναθεωρηθεί.

Μέχρι τους πρώτους μήνες του 2005 είχαν πραγματοποιηθεί τα εξής:

■ την 2.9.2004 το Δ.Σ της ΕΚΤ υιοθέτησε κατευθυντήρια αρχή για μια κοινή διακυβέρνηση του TARGET2 σύμφωνα με την οποία τα τρία επίπεδα διοίκησης ορίστηκαν ως εξής: α) Level 1: το Δ.Σ της ΕΚΤ είναι υπεύθυνο για τη διοίκηση, τη διαχείριση και τον έλεγχο του συστήματος β) Level 2: η Επιτροπή των Συστημάτων Πληρωμών και Διακανονισμών της ΕΚΤ (Payment and Settlement Systems Committee, PSSC) είναι αρμόδια κύρια για την καθημερινή διαχείριση του συστήματος ενώ θα εξακολουθήσει να ασκεί συμβουλευτικά καθήκοντα προς το Δ.Σ της ΕΚΤ γ) Level 3: οι τρεις εθνικές κεντρικές τράπεζες (Γερμανίας, Γαλλίας και Ιταλίας) που παρέχουν την ενιαία πολυσυμμετοχική πλατφόρμα (SSP) λαμβάνουν αποφάσεις για την καθημερινή λειτουργία αυτής στη βάση των συμφωνιών παροχής υπηρεσιών. Όλες οι εθνικές κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος εμπλέκονται στην εκτέλεση των καθηκόντων των επιπέδων 2 και 3.

Το χρονοδιάγραμμα του TARGET2 για την περίοδο 2005 – 2008 εμφανίζεται στον ακόλουθο πίνακα της ΕΚΤ:

Κύρια στάδια 2005-2008		
1	2005	Προετοιμασία των επικείμενων δραστηριοτήτων δοκιμών και μετάπτωσης.
2	30 Νοεμβρίου 2005	Παράδοση του εγγράφου σχετικά με τις αναλυτικές προδιαγραφές λειτουργίας για τους χρήστες (User Detailed Functional Specifications – UDFS).
3	2006	Ανάπτυξη της ενιαίας κοινής πλατφόρμας (SSP). Προσαρμογή των εσωτερικών συστημάτων των συμμετεχόντων ώστε να είναι δυνατή η σύνδεση με το TARGET2.
4	1.2.2007 – τέλος Απριλίου 2007	Δοκιμές αποδοχής της ενιαίας κοινής πλατφόρμας (SSP Acceptance testing) από τις ΕθνΚΤ.
5	<ul style="list-style-type: none"> ● Πρώτο κύμα: έναρξη από 2.5.2007. Διάρκεια 6 μήνες. ● Δεύτερο κύμα και Τρίτο κύμα: έναρξη από 1.7.2007 έως τέλος Αυγούστου 2007 	Δοκιμές Χρηστών (User testing) <ul style="list-style-type: none"> ■ ΕθνΚΤ (National Central Banks) <ul style="list-style-type: none"> ▪ Connectivity and Interoperability tests.
6	<ul style="list-style-type: none"> ● Πρώτο κύμα: Ιούλιος και Αύγουστος 2007 ● Δεύτερο κύμα: έναρξη από 6.10.2007 ● Τρίτο κύμα: έναρξη από 17.1.2008 	Δοκιμές Χρηστών (User testing) <ul style="list-style-type: none"> ■ Όλη η τραπεζική κοινότητα <ul style="list-style-type: none"> ▪ Country and Business day tests.
7	29 και 30 Σεπτεμβρίου 2007	Δοκιμαστική άσκηση των ΕθνΚΤ για το πρώτο Σαββατοκύριακο της μετατροπής (Rehearsal of the first changeover weekend).
8	Μάιος έως Οκτώβριος 2007	Δοκιμές αποδοχής (Acceptance tests) 6 νέων τεχνικών βελτιώσεων (6 new technical releases) ή διορθωτικών μικρών λογισμικών (corrective patches).
9	Μάιος έως Νοέμβριος 2007	Δοκιμές αποδοχής (Acceptance tests) και βελτιώσεις (Enhancements) των ΕθνΚΤ για το Μηχανισμό Πληροφόρησης και Ελέγχου (Information and Control Module, ICM): <ul style="list-style-type: none"> ■ Performance and failover tests (Δοκιμές απόδοσης και εξάλειψης ατελειών) ■ Δοκιμές για το Σύστημα Υπηρεσιών προς Πελάτες (Tests on Customer Related Services System, CRSS).
10	19 Νοεμβρίου 2007 Live Production group 1	Μετάβαση στη ζωντανή παραγωγή της πρώτης ομάδας: ● Αυστρία ● Γερμανία ● Κύπρος ● Λετονία ● Λιθουανία ● Λουξεμβούργο ● Μάλτα ● Σλοβενία
11	18 Φεβρουαρίου 2008 Live Production group 2	Μετάβαση στη ζωντανή παραγωγή της δεύτερης ομάδας: ● Βέλγιο ● Γαλλία ● Ιρλανδία ● Ισπανία ● Κάτω Χώρες ● Πορτογαλία ● Φινλανδία
12	19 Μαΐου 2008 Live Production group 3	Μετάβαση στη ζωντανή παραγωγή της τρίτης ομάδας: ● Δανία ● Ελλάδα ● Εσθονία ● Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ● Ηνωμένο Βασίλειο ● Ιταλία ● Πολωνία
13	Μέχρι 15 Σεπτεμβρίου 2008	Αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων – εφεδρικά συστήματα (Reserved for contingency).

TARGET2-GR, Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ TARGET2

Το TARGET2-GR (Greece) είναι η Ελληνική συνιστώσα του συστήματος πληρωμών του TARGET2 που χειρίζεται η Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ). Όπως αναφέρθηκε στο κεφάλαιο

TARGET2, το σύστημα αυτό λειτουργεί με βάση μία ενιαία κοινή πλατφόρμα, ΕΚΠ (Single Shared Platform, SSP). Οι εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ) συνεχίζουν να τηρούν τους λογαριασμούς των Π.Ι, δηλαδή ο διακανονισμός πραγματοποιείται σε χρήμα κεντρικής τράπεζας, έχουν την ευθύνη των σχέσεων με τους χρήστες και προπαντός εξασφαλίζουν την ενδοημερήσια οριστικότητα των πληρωμών σε συνεχή βάση παρέχοντας ρευστότητα στα πιστωτικά ιδρύματα (Π.Ι). Ο Κανονισμός που διέπει τη λειτουργία του TARGET2-GR ορίζει συνοπτικά τα εξής:

■ Η ΤτΕ είναι ο παροχέας των υπηρεσιών. Παρέχει ενδοημερήσια πίστωση, υπηρεσίες μεταφοράς κεφαλαίων και υπηρεσίες διακανονισμού σε επικουρικά συστήματα.

■ Το TARGET2-GR επεξεργάζεται τις ακόλουθες εντολές πληρωμής: 1) εντολές που απορρέουν ή σχετίζονται με πράξεις νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος 2) το διακανονισμό του σκέλους σε ευρώ των πράξεων συναλλάγματος του Ευρωσυστήματος 3) το διακανονισμό μεταφορών κεφαλαίων σε ευρώ που απορρέουν από διασυνοριακά συστήματα συμψηφισμού μεγάλης αξίας 4) το διακανονισμό μεταφορών κεφαλαίων σε ευρώ που απορρέουν από συναλλαγές με συστήματα πληρωμών μικρής αξίας σε ευρώ με συστημική σημασία 5) κάθε άλλη πληρωμή σε ευρώ που απευθύνεται σε συμμετέχοντες του TARGET2.

■ Κριτήρια πρόσβασης στο TARGET2-GR είναι: α) οι υποψήφιοι να είναι πιστωτικά ιδρύματα εγκατεστημένα στον ΕΟΧ (Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος) συμπεριλαμβανομένης και της περίπτωσης δραστηριοποίησης μέσω υποκαταστήματος στο χώρο του ΕΟΧ β) να είναι πιστωτικά ιδρύματα εγκατεστημένα εκτός ΕΟΧ με την προϋπόθεση ότι ενεργούν μέσω υποκαταστήματος εγκατεστημένου στον ΕΟΧ γ) να είναι ΕθνΚΤ κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε) δ) η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ). Η ΤτΕ μπορεί κατά την κρίση της να δέχεται σαν μέλη και μονάδες διαχείρισης κεφαλαίων της κεντρικής ή περιφερειακής διοίκησης κρατών μελών της Ε.Ε που δραστηριοποιούνται στις αγορές χρήματος, επιχειρήσεις επενδύσεων εγκατεστημένες στον ΕΟΧ, φορείς που παρέχουν υπηρεσίες εκκαθάρισης ή διακανονισμού εγκατεστημένους στον ΕΟΧ και υποκείμενους σε εποπτεία και πιστωτικά ιδρύματα ή άλλους οργανισμούς που αναφέρονται ανωτέρω και οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι σε κράτος με το οποίο η Ε.Ε έχει συνάψει νομισματική συμφωνία. Οι υποψήφιοι υποβάλλουν αίτηση στην ΤτΕ συνοδευόμενη από γνωμοδότηση σχετικά με την ικανότητα και την καταλληλότητά τους, για τα Π.Ι του χώρου του ΕΟΧ γνωμοδότηση για το οικείο εθνικό δίκαιο, έντυπο συλλογής στατικών δεδομένων και κάθε απαιτούμενη από την ΤτΕ πληροφορία.

■ Η ΤτΕ παρέχει τις ακόλουθες υπηρεσίες: 1) ανοίγει και διαχειρίζεται ένα τουλάχιστον λογαριασμό στη Μονάδα Πληρωμών (ΜΠ) της ενιαίας κοινής πλατφόρμας και κατά περίπτωση υπολογαριασμό σε κάθε συμμετέχοντα. Οι λογαριασμοί αυτοί δεν επιτρέπεται να εμφανίζουν χρεωστικό υπόλοιπο και είναι άτοκοι εκτός εάν χρησιμοποιούνται για την τήρηση των ελάχιστων αποθεματικών (minimum reserves or reserve requirements) 2) εκτελεί εντολές μεταφοράς κεφαλαίων, οδηγίες άμεσης χρέωσης και εντολές μεταφοράς ρευστότητας 3) παρέχει, εάν ζητηθεί, προτεραιότητα στην εκτέλεση εντολών οι οποίες διακρίνονται: α) σε κανονικές εντολές β) επείγουσες και γ) εξαιρετικά επείγουσες που μπορούν να χαρακτηρισθούν με την προτεραιότητα αυτή μόνο από τις κεντρικές τράπεζες και στις περιπτώσεις πληρωμών προς και από τη CLS International Bank και μεταφορών ρευστότητας υπέρ επικουρικών συστημάτων δ) επιτρέπει μέσω της Μονάδας Πληροφόρησης και Ελέγχου, ΜΠΕ (Information and Control Module, ICM) στους συμμετέχοντες να αποκτούν πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τους λογαριασμούς τους και να διαχειρίζονται τη ρευστότητα, να χρησιμοποιούν τη ΜΠΕ για τις εντολές μεταφοράς ρευστότητας και για εφεδρικές εφάπαξ πληρωμές και εφεδρικές πληρωμές έκτακτης ανάγκης σε περίπτωση βλάβης της υποδομής πληρωμών του συμμετέχοντα ε) εξασφαλίζει την αδιάλειπτη λειτουργία του συστήματος.

■ Παροχέας υπηρεσιών δικτύου είναι η εταιρία SWIFT.

■ Οι κανονικές εντολές πληρωμής διακανονίζονται με βάση την αρχή FIFO (First Input First Out) by-passing που σημαίνει ότι μπορούν να διακανονίζονται αμέσως ανεξάρτητα από τη σειρά αναμονής και συνεπώς κατά παράβαση της αρχής FIFO υπό την προϋπόθεση όμως ότι υπάρχουν επαρκή διαθέσιμα κεφάλαια. Οι εξαιρετικά επείγουσες εντολές πληρωμής διακανονίζονται σύμφωνα με την αρχή FIFO (First Input First Out) δηλαδή κατά χρονολογική σειρά εισόδου στο σύστημα. Επείγουσες και κανονικές εντολές δεν διακανονίζονται εφόσον στη σειρά αναμονής υπάρχουν εξαιρετικά επείγουσες εντολές πληρωμής.

■ Οι συμμετέχοντες στο TARGET2-GR διακρίνονται σε: 1) άμεσους (direct participants) που υποχρεωτικά τηρούν ένα λογαριασμό στη ΜΠ, μπορούν να ορίζουν κατόχους προσβάσιμου

BIC και νομικά πρόσωπα σαν έμμεσους συμμετέχοντες 2) έμμεσους συμμετέχοντες (indirect participants) που δεν διαθέτουν λογαριασμό διακανονισμού στη ΜΠ αλλά συνάπτουν σύμβαση με ένα άμεσα συμμετέχον Π.Ι του ΕΟΧ ώστε να υποβάλουν ή να δέχονται εντολές πληρωμής και να προβαίνουν σε διακανονισμό μέσω του λογαριασμού ΜΠ του άμεσα συμμετέχοντα 3) κάτοχος προσβάσιμου κωδικού αναγνώρισης τραπεζών (Addressable BICs). Ο τύπος αυτός πρόσβασης δεν υπόκεινται σε κανόνες του συστήματος. Κάθε ανταποκριτής ή υποκατάστημα ενός άμεσα συμμετέχοντος που κατέχει ένα BIC είναι επιλέξιμο εγγραφής στο διευθυνσιολόγιο (directory) του TARGET2, ανεξάρτητα του τόπου εγκατάστασης 4) πρόσβαση πολλών παραληπτών (Multi-addressee access). Οι άμεσα συμμετέχοντες μπορούν να εξουσιοδοτούν τα υποκαταστήματα αυτών και τα πιστωτικά ιδρύματα που ανήκουν στον ίδιο όμιλο, εγκατεστημένα στον ΕΟΧ, να προωθούν πληρωμές μέσω του κύριου λογαριασμού του άμεσα συμμετέχοντος.

■ Ένας συμμετέχων δύναται να περιορίζει τη χρήση της διαθέσιμης ρευστότητας αυτού για εντολές πληρωμής σε σχέση με άλλους συμμετέχοντες, πλην των κεντρικών τραπεζών, θέτοντας διμερή ή πολυμερή όρια. Το κατώτατο ποσό κάθε ορίου ορίζεται σε 1.000.000 ευρώ.

■ Εντολές πληρωμής μπορούν να υποβάλλονται έως και 5 εργάσιμες ημέρες πριν από την καθορισμένη ημερομηνία διακανονισμού.

■ Οι εντολές πληρωμής θεωρούνται ανέκκλητες τη στιγμή που χρεώνεται ο λογαριασμός ΜΠ του συμμετέχοντα και κατά το χρονικό διάστημα εκτέλεσης του αλγορίθμου. Πριν από τις φάσεις αυτές μπορεί να ανακληθούν.

■ Λειτουργία ενοποιημένων στοιχείων λογαριασμών, ΕΣΛ: η ΕΣΛ μπορεί να χρησιμοποιηθεί από: α) ένα Π.Ι ή και τα υποκαταστήματα αυτού, είτε συμμετέχουν στην ίδια συνιστώσα του TARGET2 ή όχι, υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτουν περισσότερους λογαριασμούς ΜΠ με διαφορετικούς κωδικούς BIC β) δύο ή περισσότερα Π.Ι που ανήκουν στον ίδιο όμιλο ή και τα υποκαταστήματα αυτών, καθένα εκ των οποίων διαθέτει ένα ή περισσότερους λογαριασμούς ΜΠ με διαφορετικούς κωδικούς BIC. Ορίζεται διαχειριστής του ομίλου (group manager) που κατανέμει τη ρευστότητα και έχει πρόσβαση στις απαραίτητες πληροφορίες και ιδιαίτερα στα υπόλοιπα των λογαριασμών και υπολογισμών.

■ Λειτουργία συνολικής ρευστότητας, ΣΡ: η ΣΡ μπορεί να χρησιμοποιηθεί από: α) ένα Π.Ι ή και τα υποκαταστήματα αυτού, είτε συμμετέχουν στην ίδια συνιστώσα του TARGET2 ή όχι, υπό την προϋπόθεση ότι είναι εγκατεστημένα στη ζώνη του ευρώ και διαθέτουν περισσότερους λογαριασμούς ΜΠ με διαφορετικούς κωδικούς BIC β) εγκατεστημένα στη ζώνη του ευρώ υποκαταστήματα, είτε συμμετέχουν στην ίδια συνιστώσα του TARGET2 ή όχι, Π.Ι που είναι εγκατεστημένο εκτός της ζώνης του ευρώ με την προϋπόθεση ότι διαθέτουν λογαριασμούς ΜΠ με διαφορετικούς κωδικούς BIC γ) δύο ή περισσότερα από τα ανωτέρω Π.Ι ή και υποκαταστήματα τα οποία ανήκουν στον ίδιο όμιλο. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις απαιτείται η σύναψη συμφωνιών ενδοημερησίας πίστωσης με την οικεία συμμετέχουσα ΕθνΚΤ. Η χορήγηση ενδοημερησίας πίστωσης μπορεί να καλυφθεί από τη διαθέσιμη ρευστότητα οποιουδήποτε μέλους του ομίλου ΣΡ. Κάθε όμιλος ΣΡ ορίζει ένα διαχειριστή ομίλου ΣΡ.

■ Η ΤτΕ ενεργεί σαν κεντρική τράπεζα διακανονισμού για κάθε τράπεζα διακανονισμού για την οποία τηρεί λογαριασμό στο ΜΠ. Ενεργεί σαν κεντρική τράπεζα επικουρικού συστήματος για το Γραφείο Συμψηφισμού Αθηνών, το Σύστημα Παρακολούθησης Συναλλαγών επί Τίτλων με Λογιστική Μορφή (Αυλοι Τίτλοι) και το διατραπεζικό σύστημα πληρωμών «ΔΙΑΣ».

■ Προμήθειες και τιμολόγηση: η μηνιαία προμήθεια για την επεξεργασία εντολών πληρωμής στο TARGET2-GR για τους άμεσα συμμετέχοντες, ανάλογα με την επιλογή τους, ανέρχεται σε: α) σε 100 ευρώ ανά λογαριασμό ΜΠ πλέον μίας πάγιας προμήθειας 0,80 ευρώ ανά συναλλαγή ή β) 1.250 ευρώ ανά λογαριασμό ΜΠ πλέον μίας προμήθειας ανά συναλλαγή που καθορίζεται ανάλογα με τον όγκο των συναλλαγών ανά μήνα (βλέπε TARGET2, Πίνακας «Τιμολόγηση ενιαίας βασικής υπηρεσίας (core service)»). Οι μεταφορές ρευστότητας μεταξύ του λογαριασμού ΜΠ ενός συμμετέχοντα και των υπολογισμών του δεν υπόκεινται σε χρεώσεις. Η μηνιαία προμήθεια για την πρόσβαση πολλαπλών αποδεκτών ανέρχεται σε 80 ευρώ για κάθε οκταψήφιο BIC εκτός του BIC του άμεσα συμμετέχοντα. Προβλέπεται πρόσθετη μηνιαία προμήθεια 30 ευρώ ανά λογαριασμό για άμεσα συμμετέχοντες που δεν επιθυμούν τη δημοσίευση του BIC του λογαριασμού τους στο ευρετήριο του TARGET2. Η προμήθεια για κάθε εγγραφή έμμεσου συμμετέχοντα που πραγματοποιείται από άμεσο συμμετέχοντα στο ευρετήριο του TARGET2 ανέρχεται σε 20 ευρώ. Η προμήθεια για κάθε εγγραφή κατόχου προσβάσιμου BIC στο ευρετήριο του TARGET2, συμπεριλαμβανομένων

των υποκαταστημάτων των άμεσα και έμμεσα συμμετεχόντων, ανέρχεται σε 5 ευρώ. Για τη λειτουργία ΕΣΛ, η μηνιαία προμήθεια για κάθε λογαριασμό που συμπεριλαμβάνεται στον όμιλο είναι 100 ευρώ. Για τη λειτουργία ΣΡ, η μηνιαία προμήθεια για κάθε λογαριασμό που συμπεριλαμβάνεται στον όμιλο ΣΡ είναι 200 ευρώ. Τόσο για τη λειτουργία ΕΣΛ όσο και για τη λειτουργία ΣΡ ισχύει η φθίνουσα διάρθρωση των προμηθειών (βλέπε TARGET2, Πίνακας «Τιμολόγηση ενιαίας βασικής υπηρεσίας (core service)»).

■ **Μηχανισμός αποζημίωσης:** σε περίπτωση που εντολή δεν διακανονισθεί την ίδια εργάσιμη ημέρα που έγινε δεκτή, λόγω τεχνικής δυσλειτουργίας του συστήματος, η ΤτΕ προσφέρεται να αποζημιώσει τους ενδιαφερόμενους άμεσα συμμετέχοντες. Δεν οφείλεται αποζημίωση σε περίπτωση ανωτέρας βίας. Η αποζημίωση αφορά τα έξοδα διαχείρισης και την αποζημίωση τόκου. Για τον πληρωτή, η αποζημίωση εξόδων διαχείρισης ανέρχεται σε 50 ευρώ για την πρώτη μη διακανονισθείσα εντολή πληρωμής, σε 25 ευρώ για τις 4 επόμενες και σε 12,50 ευρώ για κάθε επιπρόσθετη εντολή. Η αποζημίωση τόκου υπολογίζεται με την εφαρμογή επιτοκίου αναφοράς που καθορίζεται σε ημερήσια βάση και είναι το χαμηλότερο μεταξύ του επιτοκίου EONIA και του επιτοκίου οριακής χρηματοδότησης. Αφαιρούνται από το ποσό της αποζημίωσης οι τυχόν πρόσοδοι κεφαλαίου που προέρχονται από την τοποθέτηση του μη διακανονισθέντος ποσού υπό μορφή καταθέσεων στο Ευρωσύστημα. Δεν καταβάλλεται αποζημίωση τόκου στο μέτρο που τα κεφάλαια αυτά τοποθετήθηκαν στην αγορά ή χρησιμοποιήθηκαν για την εκπλήρωση υποχρεώσεων τήρησης ελάχιστων αποθεματικών. Τα ίδια ισχύουν και για την αποζημίωση του δικαιούχου πληρωμής με τη διαφορά ότι η αποζημίωση τόκου καταβάλλεται με βάση επιτόκιο που προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ του επιτοκίου οριακής χρηματοδότησης και του επιτοκίου αναφοράς και υπολογίζεται επί του ποσού της διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης που χρησιμοποιήθηκε.

TARGET 2 – SECURITIES (T2S)

Είναι το σύστημα διακανονισμού σε χρήμα κεντρικής τράπεζας χρεογράφων σε ευρώ που αναμένεται να είναι έτοιμο για να λειτουργήσει το έτος 2013. Η ανάγκη για την προώθηση του έργου αυτού από το Ευρωσύστημα προέκυψε κύρια από την έλλειψη ανταγωνισμού σε διασυνورياκό επίπεδο. Το Ευρωσύστημα θα προσφέρει μία νέα δυνατότητα διακανονισμού χρεογράφων σε ευρώ **μέσω της πλατφόρμας του συστήματος TARGET2** που συνίσταται στην ευχέρεια κάθε μετέχοντος να διακανονίζει μέσω ενός αποκλειστικού λογαριασμού στο TARGET2. Μέχρι τώρα, το ταμειακό σκέλος του διακανονισμού των χρεογράφων γίνεται από τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων (Central Securities Depositories, CSDs) μέσω των τοπικών συστημάτων διακανονισμού μεγάλων ποσών (RTGS systems). Στόχος του TARGET2 – Securities είναι η δημιουργία μιας ενιαίας πανευρωπαϊκής πλατφόρμας διακανονισμού χρεογράφων σε ευρώ μέσω μιας βέλτιστης σύνδεσης του TARGET2 με τα συστήματα διακανονισμού χρεογράφων (Securities Settlement Systems, SSS). Κατά την έναρξη λειτουργίας της νέας εφαρμογής, τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων (CSDs) πρέπει να μεταφέρουν τις θέσεις των λογαριασμών που τηρούν στην πλατφόρμα TARGET2 – Securities. Το ολοκληρωμένο αυτό πρότυπο (integrated model) θα επιτρέπει όπως τόσο ο διακανονισμός των χρεογράφων όσο και το ταμειακό σκέλος αυτού διεκπεραιώνονται στην ίδια τεχνική πλατφόρμα. Οι υπόλοιπες λειτουργίες (θεματοφυλακή, διαχείριση ασφαλειών κλπ) θα εξακολουθήσουν να προσφέρονται από τα CSDs.

• Τα πλεονεκτήματα της ενιαίας πλατφόρμας είναι τα εξής: α) μεγαλύτερη αξιοπιστία των σχετικών διακανονισμών αφού ιδιοκτήτης της πλατφόρμας είναι το Ευρωσύστημα β) μεγάλη μείωση του κόστους των συναλλαγών γ) ακόμα μεγαλύτερη μείωση του κόστους στις διασυνورياκές συναλλαγές δ) ευκολότερη διαχείριση του ενεχύρου (collateral) στις διασυνورياκές συναλλαγές.

• Την 8.3.2007 το Δ.Σ της ΕΚΤ εκτίμησε ότι είναι δυνατή η λειτουργία του T2S και ανέθεσε στις εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ) της Γερμανίας, Γαλλίας, Ιταλίας και Ισπανίας την προώθηση του έργου. Λειτουργούν οι εξής ομάδες εργασίας:

1) η Συμβουλευτική Ομάδα (Advisory Group, AG). Αναφέρεται στο Δ.Σ της ΕΚΤ και υλοποιεί τους στόχους του πρώτου σταδίου, διαβουλευείται με τους φορείς της αγοράς και καθοδηγεί τις τεχνικές ομάδες

2) οι Τεχνικές Ομάδες (Technical Groups, TGs). Κάθε μία είναι επιφορτισμένη με μια τεχνική παράμετρο του έργου

3) οι Εθνικές Ομάδες Χρηστών (National User Groups, NUGs) που συγκροτούν σε κάθε χώρα οι ΕθνΚΤ και στις οποίες συμμετέχουν οι εθνικοί εκπρόσωποι στη Συμβουλευτική Επιτροπή και άλλοι φορείς της αγοράς. Οι εθνικές ομάδες χρηστών διαχέουν την πληροφόρηση στις εθνικές αγορές, απαντούν σε ερωτηματολόγια και καταθέτουν τις προτάσεις τους στις άλλες ομάδες εργασίας.

- Την 26.4.2007 το Δ.Σ της ΕΚΤ άρχισε την πρώτη δημόσια διαβούλευση για τις γενικές αρχές και τις προτάσεις υψηλού επιπέδου που καθορίζουν τη φύση και το σκοπό του T2S και ενέκρινε τη δομή διοίκησης του σχεδίου. Αυτό σήμαινε την έναρξη της φάσης των απαιτήσεων των χρηστών (User Requirements Phase). Η δημόσια διαβούλευση διήρκεσε 2 μήνες και η Συμβουλευτική Ομάδα (Advisory Group, AG) την 31.7 και 1.8.2007 ενέκρινε το 50% των προτάσεων που επέφεραν ελάχιστες αλλαγές και αποτελούν τον προσανατολισμό των τεχνικών ομάδων για τη συρραφή του Εγγράφου των Απαιτήσεων των Χρηστών (User Requirements Document). Το υπόλοιπο 50% των προτάσεων παραπέμφθηκε στις τεχνικές ομάδες για περαιτέρω επεξεργασία. Η Συμβουλευτική Ομάδα συμφώνησε τη 20-21.9.2007 για 65 προτάσεις ενώ 2 έμειναν ανοικτές για περαιτέρω συζήτηση. Η τελική απόφαση λήφθηκε στο τέλος Νοεμβρίου και η ΕΚΤ άρχισε δημόσια διαβούλευση 3 μηνών για το User Requirements Document στις αρχές του 2008 ενώ το τελικό κείμενο θα εγκρινόταν από τη Συμβουλευτική Ομάδα την Άνοιξη του 2008.

- Η διασύνδεση (interface) του T2S θα βασίζεται στο τεχνικό πρότυπο ISO 20022.

- Η απόφαση του Δ.Σ της ΕΚΤ της 8.3.2007 στηρίχτηκε σε μελέτη οικονομικής σκοπιμότητας που έδειξε ότι το εκτιμώμενο εφάπαξ κόστος του έργου είναι 200.000.000 ευρώ ενώ η ωφέλεια για τη χρηματοπιστωτική κοινότητα ανέρχεται σε 225.000.000 ευρώ για κάθε έτος. Οι συμμετέχοντες στην αγορά (χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, κεντρικά αποθετήρια τίτλων, συστήματα διακανονισμού χρεογράφων κλπ) ζήτησαν η ανωτέρω μελέτη να συμπληρωθεί και από μικροοικονομική ανάλυση. Η πρόταση έγινε αποδεκτή.

- Την 26.4.2007 το Δ.Σ της ΕΚΤ ενέκρινε και δημοσίευσε τις **Γενικές Αρχές του T2S (General Principles of TARGET2 – Securities)**. Η Συμβουλευτική Ομάδα αποδέχτηκε τη 31.7 – 1.8.2007 παρατηρήσεις των χρηστών και διευκρίνισε ορισμένες αρχές. Το τελικό κείμενο είναι το εξής:

- Principle 1. Το Ευρωσύστημα έχει την ευθύνη της ανάπτυξης και λειτουργίας του συστήματος και την πλήρη κυριότητα αυτού. Σε κάθε φάση οι συμμετέχοντες στην αγορά θα λαμβάνουν μέρος σε συμβουλευτικές διαδικασίες.

- Principle 2. Το T2S θα βασίζεται στην πλατφόρμα του συστήματος TARGET2 και θα παρέχει το ίδιο επίπεδο διαθεσιμότητας, αντοχής, ανάκτησης και ασφάλειας.

- Principle 3. Το T2S δεν θα εμπλέκεται στο διακανονισμό και τη λειτουργία ενός κεντρικού αποθετηρίου τίτλων (Central Securities Depository, CSD) αλλά θα χρησιμεύει μόνο σαν τεχνική πλατφόρμα για την παροχή υπηρεσιών διακανονισμού στα CSDs.

- Principle 4. Οι αντίστοιχοι λογαριασμοί χρεογράφων των χρηστών των CSDs θα απονέμονται από κάθε CSD το οποίο θα είναι αρμόδιο για το άνοιγμα, κλείσιμο και τη διατήρηση αυτών των λογαριασμών όπως και σήμερα.

- Principle 5. Η υπηρεσία διακανονισμού του T2S θα επιτρέπει στα CSDs να προσφέρουν στους μετέχοντες τουλάχιστον το ίδιο επίπεδο λειτουργικότητας διακανονισμού και κάλυψης περιουσιακών στοιχείων με εναρμονισμένο τρόπο. Αυτό σημαίνει ότι τα CSDs δεν είναι υποχρεωμένα να τηρούν ισοζύγιο λογαριασμών επί των χρεογράφων σε ξεχωριστή πλατφόρμα ή με διπλή διαδικασία αντιγραφής.

- Principle 6. Τα υπόλοιπα των λογαριασμών χρεογράφων θα αλλάζουν μόνο στο T2S.

- Principle 7. Το T2S θα απαιτεί από τα μετέχοντα CSDs να ορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της Οδηγίας για τον τελικό διακανονισμό (Settlement Finality Directive, SFD) στο πλαίσιο της δικής τους δικαιοδοσίας. Δηλαδή η αρμόδια εθνική αρχή θα αναγνωρίζει την επάρκεια του CSD για τη συμμετοχή στο T2S οπότε θα απολαύει την προστασία της SFD και τα ιδιοκτησιακά θέματα και η τελικότητα της μεταφοράς των χρεογράφων θα κρίνονται σύμφωνα με τους νόμους της χώρας στην οποία το CSD έχει ανοίξει το λογαριασμό χρεογράφων.

- Principle 8. Το T2S θα διακανονίζει αποκλειστικά σε χρήμα κεντρικής τράπεζας δηλαδή το ταμειακό σκέλος της συναλλαγής θα διακανονίζεται στους λογαριασμούς που τηρούνται στην κεντρική τράπεζα.

- Principle 9. Ο πρωταρχικός στόχος του T2S είναι η παροχή υπηρεσιών διακανονισμού σε ευρώ. Η παροχή διακανονισμού σε άλλο νόμισμα είναι δυνατή με ορισμένες προϋποθέσεις (βλέπε την επόμενη αρχή No 10).
- Principle 10. Η πλατφόρμα του T2S είναι τεχνικά ικανή να προσφέρει διακανονισμούς και σε άλλα νομίσματα εκτός του ευρώ. Για να γίνει αυτό, πρέπει να υπάρξει ρητό αίτημα από κεντρική τράπεζα εκτός Ευρωσυστήματος σε συνεργασία αυτής με την τοπική κοινότητα. Στην περίπτωση αυτή, οι ανωτέρω κεντρικές τράπεζες οφείλουν να προσαρμοσθούν μέσω μίας εναρμονισμένης τυποποιημένης διασύνδεσης (harmonised standardised interface).
- Principle 11. Το T2S θα επιτρέπει στους χρήστες να έχουν άμεση επαφή (direct connectivity) με την πλατφόρμα του. Τα CSDs θα διατηρήσουν την επιχειρηματική και νομική σχέση με τους πελάτες τους. Όλα τα ισοζύγια των λογαριασμών χρεογράφων θα αποθηκεύονται στο T2S ανεξάρτητα από την επιλογή επαφής η οποία αναφέρεται μόνο στον τρόπο με τον οποίο οι χρήστες θα διασυνδέονται με το T2S για να στέλνουν και να τηρούν τις εντολές διακανονισμού (settlement instructions) καθώς και για να έχουν πρόσβαση στη διευκόλυνση πληροφόρησης.
- Principle 12. Η συμμετοχή των CSDs στο T2S δεν είναι υποχρεωτική.
- Principle 13. Όλα τα CSDs που διακανονίζουν σε χρήμα κεντρικής τράπεζας είναι επιλέξιμα να συμμετέχουν στο T2S ανεξάρτητα εάν εδρεύουν εντός ή εκτός της ζώνης του ευρώ.
- Principle 14. Όλα τα CSDs που επιθυμούν να συνδεθούν με το T2S θα έχουν τις ίδιες προϋποθέσεις εισόδου δηλαδή τα κριτήρια εισόδου θα είναι διάφανα και χωρίς διακρίσεις.
- Principle 15. Όλα τα CSDs που συνδέονται με το T2S υποχρεούνται να υπογράψουν ένα εναρμονισμένο τύπο σύμβασης. Εάν ζητήσουν την προσφορά προαιρετικών υπηρεσιών θα υπογράψουν ειδική σύμβαση.
- Principle 16. Όλα τα CSDs που συνδέονται με το T2S θα έχουν ένα ενιαίο ημερολόγιο (single calendar) εργασιμών ημερών και εναρμονισμένο ωράριο διακανονισμού που θα είναι αυτό του TARGET2. Ένα CSD που είναι κλειστό λόγω εθνικής αργίας υποχρεούται να παράσχει ένα ελάχιστο επίπεδο υπηρεσίας όπως για παράδειγμα το συντονισμό με το διακανονισμό που εκτελείται από ένα άλλο CSD. Διαφορετικό ωράριο διακανονισμού μπορεί να παραχωρηθεί κατ' εξαίρεση για ειδικές πράξεις όπως π.χ η υποβολή κοινοποίησης για τις πράξεις «παράδοσης έναντι πληρωμής» (DvP), οι αυτόματες πράξεις δανεισμού (automatic lending operations), κλπ.
- Principle 17. Οι κανόνες διακανονισμού και οι διαδικασίες του T2S θα είναι κοινές για όλα τα συμμετέχοντα CSDs.
- Principle 18. Το T2S θα λειτουργεί με βάση τις αρχές της κάλυψης του πλήρους κόστους (full cost-recovery) και της μη κερδοσκοπικής βάσης (not-for-profit basis).
- Principle 19. Οι υπηρεσίες του T2S θα είναι συμβατές με τις αρχές του Ευρωπαϊκού Κώδικα Συμπεριφοράς για το Συμφητισμό και το Διακανονισμό (European Code of Conduct for Clearing and Settlement) σχετικά με τη διαφάνεια των τιμών, τη χρήση διαφόρων χρηματοπιστωτικών τεχνικών για τη διασυνοριακή μεταφορά κεφαλαίων, το λογιστικό διαχωρισμό κλπ.
- Principle 20. Το T2S θα υποστηρίξει τα συμμετέχοντα CSDs προκειμένου να συμμορφωθούν με τις εποπτικές και κανονιστικές απαιτήσεις.